

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA

2023 M. BIRŽELIO 1 D.–2023 M. BIRŽELIO 30 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	4
4. NORMINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO PATIKRA.....	4
<i>Dėl savivaldybės tarybos ir savivaldybės administracijos direktoriaus teisės, įgyvendinant savivaldybės priskirtą tvarkos ir švaros užtikrinimo viešosiose vietose funkciją, nustatyti privačios nuosavybės teise valdomų žemės sklypų sutvarkymo sąlygas.....</i>	<i>4</i>
<i>Dėl kompensacijos už ikimokyklinį ir priešmokyklinį vaikų ugdymą privačiose įstaigose dydžio susiejimo su tokį ugdymą teikiančios įstaigos buvimo vieta konkrečioje savivaldybėje teisėtumo</i>	<i>4</i>
5. RINKIMAI, REFERENDUMAI IR POLITINIŲ PARTIJŲ VEIKLA.....	5
<i>Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos teisės pripažinti savivaldybės mero įgaliojimus nutrūkusiais nesuėjus terminui pagal įsiteisėjusį apkaltinamąjį nuosprendį</i>	<i>5</i>
7. SOCIALINĖ APSAUGA	6
<i>Dėl Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 5 straipsnyje nurodytos formulotės „asmuo dirbo teisėju“ (darbo teisėju pradžios ir pabaigos)</i>	<i>6</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS	8
<i>Dėl politinių įsitikinimų, kaip „konvencinės“ persekiojimo priežasties, sąvokos aiškinimo.....</i>	<i>8</i>
<i>Dėl užsieniečio pateikto atsakymo į Migracijos departamento klausimyno klausimą apie Krymo priklausymą vertinimo grėsmės valstybės saugumui kontekste</i>	<i>9</i>
<i>Dėl lietuvių kilmės pažymėjimo, kaip lietuvių kilmę įrodančio dokumento</i>	<i>10</i>
10. LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĖ	12
<i>Dėl Migracijos departamento pareigos išsamiai įvertinti kitos valstybės teisėje nustatytą pilietybės atsisakymo procedūrą ir jos atitiktį protingumo kriterijui</i>	<i>12</i>
<i>Dėl dokumentų, patvirtinančių, kad asmens tėvai ar seneliai arba vienas iš tėvų ar senelių yra ar buvo lietuviai, turinio vertinimo</i>	<i>12</i>
11. KONKURENCIJA	13
<i>Dėl koncentracijos nagrinėjimo procedūros metu teiktos neteisingos bei nepilnos informacijos</i>	<i>13</i>
14. APLINKOS APSAUGA	14
<i>Dėl Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių taikymo teisėtai pastatyto bei įregistruoto statinio, kurį įrengiant buvo imtasi papildomų priešgaisrinio saugumo reikalavimų, valdytojui ir eksploatuotojui</i>	<i>14</i>
20. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, ATsiradusią DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ	15
<i>Dėl nuteistųjų (suimtųjų) atleidimo nuo patikrinimų-skaičiuotės (rikiuotės).....</i>	<i>15</i>
<i>Dėl maksimalaus leistino nuteistųjų skaičiaus vienoje bendrabučio tipo patalpoje nustatymo.....</i>	<i>16</i>
<i>Dėl leidimo nuteistajam išvykti su palyda į sutuoktinės laidotuves, kai apie laidotuvių vietą ir laiką kalinimo įstaiga informuojama likus 2,5 val. iki suplanuotos ceremonijos pradžios.....</i>	<i>16</i>
<i>Dėl galimybės nuteistajam, patalpintam į kamery tipo patalpas nuobaudai atlikti, pasiimti jam paskirtus vaistus</i>	<i>17</i>
<i>Dėl privatumo pažeidimo paimant šlapimo mėginį</i>	<i>18</i>
24. VIETOS SAVIVALDA	19
<i>Dėl vietos savivaldos institucijos pareigos, sprendžiant dėl komunalinių atliekų surinkimo konteinerių stovėjimo vietos, atsižvelgti į asmens su negalia teisių ir interesų apsaugą</i>	<i>19</i>
27. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS	20
<i>Dėl Žurnalistų etikos inspektorius kompetencijos nagrinėti skundą dėl draudimo komentuoti socialinio tinklo paskyroje</i>	<i>20</i>
28. VALSTYBĖS GARANTUOJAMA TEISINĖ PAGALBA	20

<i>Dėl galimybės pakeisti mediatorių.....</i>	<i>20</i>
<i>Dėl galimybės vykdyti mediaciją nuotoliniu būdu, kai viena iš ginčo šalių su tuo nesutinka.....</i>	<i>20</i>
29. NACIONALINIŲ, EUROPOS SĄJUNGOS IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ FINANSINĖ PARAMA	22
<i>Dėl paramą administruojančios institucijos pareigos, kilus abejonių dėl nurodytų nekilnojamojo turto duomenų tikslumo, juos patikrinti Nekilnojamojo turto registre arba dėl tokių duomenų tikslinimo kreiptis į pareiškėją.....</i>	<i>22</i>
35. LOŠIMŲ IR LOTERIJŲ PRIEŽIŪRA BEI KONTROLĖ	23
<i>Dėl pareigos anuliuoti lažybas ir sustabdyti laimėjimų išmokėjimą, o ne apriboti asmens statymus, kai lažybų organizatorius nustato klaidingą koeficientą ir reikiamu metu nepakeičia jo į teisingą koeficientą.....</i>	<i>23</i>
41. KITI GINČAI VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE	23
<i>Dėl teisės būti išklausytam atliekant kontrolės procedūras.....</i>	<i>23</i>
<i>Dėl kvorumo, vertinant Nemokumo administratorių rūmų visuotinio narių susirinkimo teisėtumą.....</i>	<i>24</i>
<i>Dėl žvyneliais padengto žaislo priskyrimo minkštam žaislui, kuriuo naudojasi jaunesni nei 36 mėnesių amžiaus vaikai.....</i>	<i>25</i>
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	26
57. BYLOS NAGRINĖJIMO IŠLAIDOS	26
<i>Dėl išlaidų atlyginimo vietinės rinkliavos mokėtojui, kai jis nėra atsakingas už administratoriaus kreipimąsi į teismą.....</i>	<i>26</i>
58. ATSKIRŲ KATEGORIJŲ BYLŲ NAGRINĖJIMO PROCESINIAI YPATUMAI.....	26
<i>Dėl grupės skundo priėmimo, vertinant, ar keliamas bendras grupės narių reikalavimas.....</i>	<i>27</i>

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
BK	Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas
BVK	Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas
CK	Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas
CPK	Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
EŽTT	Europos Žmogaus Teisių Teismas
EŽTK	Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
SĮ	savivaldybės įmonė
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
VĮ	valstybės įmonė

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

4. Norminių administracinių aktų teisėtumo patikra

4.2. Teritorinių ar savivaldybių administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl savivaldybės tarybos ir savivaldybės administracijos direktoriaus teisės, įgyvendinant savivaldybėms priskirtą tvarkos ir švaros užtikrinimo viešosiose vietose funkciją, nustatyti privačios nuosavybės teise valdomų žemės sklypų sutvarkymo sąlygas

Byloje pagal Vyriausybės atstovų įstaigos Vyriausybės atstovo Vilniaus ir Alytaus apskrityse pareiškimą vertintas dalies Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus (toliau – Administracijos direktorius) 2020 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. 30-1123/20 patvirtinto Žemės sklypo sutvarkymo iškėlus laikiną statinį aprašo (toliau – Aprašas) bei Vilniaus miesto savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) 2011 m. lapkričio 23 d. sprendimu Nr. 1-326 patvirtintų Tvarkymo ir švaros taisyklių (toliau – Taisyklės) nuostatų teisėtumas tuo aspektu, ar ginčytu reglamentavimu nustatant privačios nuosavybės teise ar kitu teisiniu pagrindu valdomo žemės sklypo naudojimo sąlygas bei nuosavybės teisės ribojimus (sankcijas) – priverstinį sklypo sutvarkymą, statinio savininkui pačiam nesutvarkius žemės sklypo, nesant tam įstatyme nustatyto pagrindo, nebuvo ribojama nuosavybės teisės apimtis.

Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad Taisyklių 14 punktą ta apimtimi, kuria jis taikomas ir privačios nuosavybės teise ar kitu teisėtu pagrindu valdomiems žemės sklypams, neatitiko Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkto, 6 straipsnio 36 punkto, įstatymo viršenybės principo, konstitucinio nuosavybės neliečiamumo principo, CK 1.2 straipsnio 2 dalies, 1.3 straipsnio 4 dalies ir 4.37 straipsnio 1 dalies nuostatų; Aprašo 2 punkto nuostata „ar iš savo ar kito asmens nuosavybės teise priklausančio ar Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, administracinių aktų, teismo sprendimų, sandorių ar kitu teisiniu pagrindu valdomo ir (ar) naudojamo žemės sklypo“ neatitiko Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkto, 6 straipsnio 36 punkto, įstatymo viršenybės principo, konstitucinio nuosavybės neliečiamumo principo, CK 1.2 straipsnio 2 dalies, 1.3 straipsnio 4 dalies ir 4.37 straipsnio 1 dalies nuostatų; Aprašo 15, 16 ir 17 punktai ta apimtimi, kuria jie taikomi ir privačios nuosavybės teise valdomiems sklypams, t. y. numato, kad savivaldybė tvarko (organizuoja tvarkymą) visus žemės sklypus, neatsižvelgiant į jų nuosavybės formą, neatitiko įstatymo viršenybės, konstitucinio nuosavybės neliečiamumo principo, CK 2.23 straipsnio 2 dalies, draudžiančios be įstatyme nustatyto pagrindo patekti į privačią teritoriją, 4.67 straipsnio ir 4.93 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatų; taip pat, kad Aprašo 17 punktą ta apimtimi, kuria jis taikomas ir privačios nuosavybės teise valdomiems sklypams, neatitiko Vietos savivaldos įstatymo 50 straipsnio 3 dalies nuostatų.

Atsižvelgęs į tai, kad nuosavybės teisė gali būti ribojama tik įstatyme numatytais pagrindais, teismo sprendimu arba savininko valia, taip pat į tai, kad įstatymuose Tarybai ir Administracijos direktoriui nėra suteikta kompetencija riboti nuosavybės teisę, LVAT darė išvadą, kad Taisyklių ir Aprašo nuostatos pirmosios instancijos teismo pagrįstai buvo pripažintos neteisėtomis.

LVAT atmetė Tarybos ir Administracijos direktoriaus apeliacinį skundą.

2023 m. birželio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-518-502/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02792-2020-7

Procesinio sprendimo kategorija 4.2

[Prieiga internete](#)

Dėl kompensacijos už ikimokyklinį ir priešmokyklinį vaikų ugdymą privačiose įstaigose dydžio susiejimo su tokį ugdymą teikiančios įstaigos buvimo vieta konkrečioje savivaldybėje teisėtumo

Byloje pagal Vyriausybės atstovų įstaigos Vyriausybės atstovo Klaipėdos ir Tauragės apskrityse pareiškimą vertinta Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T11-145 patvirtinto Mokesčio už ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų išlaikymą ir priežiūrą privačiose švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kompensavimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 7 ir 9 punktų (2022 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T11-419 redakcija) ta apimtimi, kuria juose kompensacijos už ikimokyklinį ir priešmokyklinį vaikų ugdymą privačiose įstaigose dydis susietas su tokį

ugdymą teikiančios įstaigos buvimo vieta, t. y. Klaipėdos rajono savivaldybės ir kitų savivaldybių teritorija, atitiktis Konstitucijos 29 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam lygiateisiškumo principui.

Pirmosios instancijos teismas, konstatavęs, kad Aprašu įtvirtintas nevienodas teisinis reguliavimas tai pačiai socialinei savivaldybės gyventojų grupei – Klaipėdos rajono gyventojams, turintiems ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų, diferencijuojant mokamos kompensacijos dydį dėl jų pasirinktos ugdymo įstaigos veiklos vietos, bei kad toks diferencijuotas reguliavimas nepagrįstas jokiais objektyviomis aplinkybėmis, byloje ginčytas nuostatas pripažino prieštaravusiomis Konstitucijos 29 straipsnio 1 daliai.

Byloje nustatyta, kad ginčytu teisiniu reguliavimu Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojams mokamos kompensacijos už ikimokyklinį ir priešmokyklinį vaikų ugdymą privačiose švietimo įstaigose dydis buvo susietas su tokios ugdymo įstaigos buvimo vieta – didesnis mokesčio už vaikų išlaikymą kompensavimas (250 Eur) taikytas tais atvejais, kai vaikas lankė Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje veikiančią privačią ugdymo įstaigą, mažesnis (100 Eur) – kai tokia įstaiga veikė kitos savivaldybės teritorijoje.

LVAT pažymėjo, jog ginčytu teisiniu reguliavimu faktiškai buvo diferencijuojamas kompensacijos už privačioje įstaigoje teikiamą ikimokyklinį ir (ar) priešmokyklinį ugdymą dydis, o kompensacijos, nustatytos vaiko tėvams (ar jo teisėtiems atstovams), dydis turi tiesioginės įtakos vaikų interesams, t. y. jų galimybei lankyti atitinkamas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas. LVAT vertinimu, tokia diferenciacija sudarė skirtingas galimybes Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų vaikams lankyti privačias ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas, priklausomai nuo tokių įstaigų veikimo vietos, kadangi Klaipėdos rajono savivaldybėje veikiančią privačią ugdymo įstaigą lankančių vaikų tėvai (globėjai) mokėjo kur kas mažesnę mokesčių už vaikų išlaikymą joje, nei kitose savivaldybėse veikiančias privačias ugdymo įstaigas lankusių vaikų tėvai (globėjai). Vis dėlto vien tik ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas teikiančios įstaigos buvimo vieta pati savaime nesietina su jokiais objektyviomis aptariamą minėtų dviejų vaikų grupių diferenciaciją pateisinančiomis aplinkybėmis. Juo labiau, kad abiejų šių grupių vaikų tėvai (globėjai) buvo tos pačios Klaipėdos rajono savivaldybės, kurios biudžeto lėšomis mokama kompensacija už vaikų ugdymą privačiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigose, gyventojai.

Byloje taip pat akcentuota, jog Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 8 punkte įtvirtinta savarankiškoji savivaldybių funkcija organizuoti vaikų neformalųjį ir ikimokyklinį ugdymą bei Švietimo įstatymo 58 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtinta savivaldybių tarybų funkcija formuoti ikimokyklinio bei priešmokyklinio ugdymo programas teikiančių mokyklų tinklą, turi būti vykdomos vadovaujantis *inter alia* (be kita ko) atstovaujamosios demokratijos bei savivaldybės bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo principais, iš esmės reiškiančiais, kad savivaldybės institucijų savivaldybės bendruomenės interesais priimti sprendimai neturi pažeisti įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių (Vietos savivaldos įstatymo 4 str. 1 ir 7 p.). Todėl, siekdama privačių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų tinklo plėtros, Taryba turėtų įvertinti ir atsižvelgti į visų Klaipėdos rajono savivaldybės bendruomenės narių, ypač vaikų (kurių interesams taikomas prioritetas), interesus, šiuo konkrečiu atveju – švietimo poreikių bei prigimtinių gebėjimų tenkinimą ikimokykliniu ir priešmokykliniu ugdymu. Juo labiau, kad ir pirminė Apraše nustatytos mokesčio už ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų išlaikymą ir priežiūrą privačiose švietimo įstaigose kompensacijos paskirtis – padengti Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojams visą ar dalį minėtų vaikų išlaikymo išlaidų, atsiradusių būtent dėl vietų trūkumo šios savivaldybės ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigose.

LVAT atmetė Tarybos apeliacinį skundą.

2023 m. birželio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-727-463/2023

Teismo proceso Nr. 3-63-3-00075-2022-3

Procesinio sprendimo kategorija 4.2

[Prieiga internete](#)

5. Rinkimai, referendumai ir politinių partijų veikla

5.3. Savivaldybių tarybų rinkimai

5.3.2. Savivaldybės tarybos mero rinkimas

Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos teisės pripažinti savivaldybės mero įgaliojimus nutrūkusiais nesuėjus terminui pagal įsiteisėjusį apkaltinamąjį nuosprendį

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimo, kuriuo pareiškėjo – Kupiškio rajono savivaldybės mero – įgaliojimai pripažinti nutrukusiais nesuėjus terminui pagal įsiteisėjusį apkaltinamąjį nuosprendį, pagrįstumo ir teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. gegužės 11 d. nuosprendžiu baudžiamojoje byloje panaikino Panevėžio apygardos teismo 2022 m. rugpjūčio 24 d. nuosprendžio dalį, kuria pareiškėjas buvo išteisintas pagal BK 225 straipsnio 2 dalį, 226 straipsnio 2 dalį, 24 straipsnio 5 dalį, 300 straipsnio 1 dalį, ir dėl šios dalies priėmė naują nuosprendį, kuriu pareiškėją pripažino kaltu pagal BK 225 straipsnio 2 dalį, 226 straipsnio 2 dalį, 24 straipsnio 5 dalį, 300 straipsnio 1 dalį. Taip pat, vadovaujantis BK 67 straipsnio 2 dalies 3 punktu, 68² straipsniu, pareiškėjui buvo atimta teisė dirbti vadovaujantį darbą valstybiniame, viešajame ar privačiajame sektoriuje ketveriems metams.

LVAT pažymėjo, jog Rinkimų kodekso 176 straipsnio 4 dalies 4 punkto¹ norma aiškinama kaip reiškianti, kad įvykus juridiniam faktui – įsiteisėjus bet kokiam apkaltinamajam teismo nuosprendžiui – savivaldybės tarybos nario, mero įgaliojimai nutrūksta.

LVAT vertinimu, pareiškėjui buvo pritaikyta baudžiamojo poveikio priemonė – atimta teisė dirbti vadovaujantį darbą valstybiniame, viešajame ar privačiajame sektoriuje ketveriems metams, kuri suponuoja atitinkamus apribojimus pareiškėjo užimamų pareigų srityje, galiojančius Rinkimų kodekso 176 straipsnio 4 dalies 4 punkto netaikymo atveju (Vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad meras – savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakinga už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą, o pagal to paties įstatymo 3 straipsnio 6 dalį, savivaldybė yra viešasis juridinis asmuo).

LVAT konstatavo, jog sistemiskai vertinant Rinkimų kodekso normas, matyti, kad informacija apie pasyviąją rinkimų teisę įgyvendinančių asmenų padarytas nusikalstamas veikas ir įsiteisėjusius apkaltinamuosius teismo nuosprendžius yra itin reikšminga ir svarbi aktyviąją rinkimų teisę įgyvendinantiesiems rinkėjams. Tokios informacijos egzistavimas prieš rinkimus gali padaryti reikšmingą įtaką rinkėjų apsisprendimui nebalsuoti už tokį kandidatą. Be to, Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnyje yra reglamentuojama savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimo savivaldybės tarybos sprendimu procedūra, tačiau šio straipsnio teisinis reguliavimas neįtvirtina, kad savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimo procedūrą galima pradėti dėl įsiteisėjusio apkaltinamojo teismo nuosprendžio. Tokiu atveju taikomas Rinkimų kodekso 176 straipsnio 4 dalies 4 punktas. Todėl VRK turėjo faktinį ir teisinį pagrindą priimti ginčijamą sprendimą ir pripažinti pareiškėjo – Kupiškio rajono savivaldybės mero – įgaliojimus nutrukusiais nesuėjus terminui pagal įsiteisėjusį apkaltinamąjį teismo nuosprendį, atitinkamai pripažinti negaliojančiu savivaldybės mero pažymėjimą.

LVAT atmetė pareiškėjo skundą.

2023 m. birželio 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eR-31-629/2023

Teisminio proceso Nr. 3-66-3-00041-2023-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 5.3.2; 5.7

[Prieiga internete](#)

Taip pat šiuo aspektu žr. 2023 m. birželio 1 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eR-32-575/2023

Teisminio proceso Nr. 3-66-3-00042-2023-1

Procesinio sprendimo kategorija 5.3.1

[Prieiga internete](#)

7. Socialinė apsauga

7.5. Valstybinės pensijos

7.5.5. Teisėjų valstybinės pensijos

Dėl Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 5 straipsnyje nurodytos formuluotės „asmuo dirbo teisėju“ (darbo teisėju pradžios ir pabaigos)

¹ Savivaldybės tarybos nario, mero įgaliojimai nutrūksta nesuėjus terminui, kai jam įsiteisėja apkaltinamasis teismo nuosprendis, – pagal įsiteisėjusį teismo nuosprendį.

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Nacionalinės teismų administracijos (toliau – NTA) įsakymo, kuriuo atsisakyta pareiškėjui skirti teisėjų valstybinę pensiją, nes jis neatitiko Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 4 punkte nustatyto reikalavimo – nebuvo įgijęs 5 metų teisėjo darbo stažo, pagrįstumo ir teisėtumo. NTA pareiškėjo darbo Klaipėdos rajono apylinkės teismo teisėju pradžia laikė laikotarpį, kai Teisingumo ministerijos 1990 m. liepos 27 d. įsakymu pareiškėjas buvo įrašytas į Klaipėdos rajono apylinkės teismo teisėjų etatų sąrašą (1990 m. rugpjūčio 1 d.), o pabaigą – nuo teisingumo ministro 1995 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 338K nustatytos paskutinės pareiškėjo darbo dienos – 1995 m. liepos 28 d.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą tenkino ir įpareigojo NTA pareiškėjo prašymą išnagrinėti iš naujo. Atsakovas apeliaciniame skunde teigė, kad pirmosios instancijos teismo sprendimas naikintinas, nes jame neįvertinta, jog teisėjo išrinkimo faktas nesuponuoja teisėjo pareigų pradžios.

Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnyje nustatyta, kad teisėjų valstybinė pensija skiriama asmenims, dirbusiems Konstitucinio Teismo, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjais bei nuo Lietuvos paskirtais ar išrinktais bet kokio tarptautinio teismo teisėjais, jeigu jie atitinka šias sąlygas: <...> 4) yra įgiję ne mažesnę kaip 5 metų teisėjo darbo stažą.

Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 5 straipsnyje nustatyta, kad teisėjų darbo stažą teisėjų valstybinei pensijai gauti sudaro laikas nuo 1990 m. kovo 11 d., kurį asmuo dirbo teisėju Lietuvos teritorijoje veikiančiuose teismuose (Konstituciniame Teisme, bendrosios kompetencijos ar specializuotuose teismuose) arba nuo Lietuvos paskirtu ar išrinktu bet kokio tarptautinio teismo teisėju.

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad pareiškėjo išrinkimo teisėju metu galiojęs teisinis reguliavimas įstatymo nustatytą teisėjo išrinkimo ir atleidimo tvarką siejo su teisėjų nepriklausomumo užtikrinimu. Po pareiškėjo išrinkimo 1992 m. lapkričio 2 d. įsigaliojusi Konstitucija taip pat skelbia, kad teisėjas ir teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi (109 str. 2 d.).

Išplėstinė teisėjų kolegija nurodė, kad aiškūs kriterijai, nustatant teisėjo įgaliojimų pradžios ir pabaigos laikotarpius, kitaip tariant – darbo teisėju trukmę, yra aktualūs užtikrinant teisėjo nepriklausomumo suponuojamą įgaliojimų trukmės garantiją, taip pat ir socialinę (materialinę) garantiją – valstybinę pensiją.

Pareiškėjo išrinkimo teisėju metu aukščiausios galios teisės aktai – Laikinis pagrindinis įstatymas (78 str. 2 d. 11 p.) ir Lietuvos TSR teismų santvarkos ir teisėjų statuso įstatymas Nr. XI-3684 (50 str. 1 d.) – nustatė, kad teisėjus renka Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba. Taigi pareiškėjo išrinkimo teisėju metu galiojęs teisinis reguliavimas aiškiai apibrėžė, kas turi kompetenciją išrinkti teisėją. Išplėstinė teisėjų kolegija vertino, kad pareiškėjo įgaliojimams Klaipėdos rajono apylinkės teismo teisėjo pareigose prasidėjo 1990 m. liepos 12 d., jį išrinkus teisėju Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimu.

Pareiškėjo, kaip teisėjo, darbo pradžia turi būti siejama su kompetentingo subjekto (byloje nagrinėtu atveju – Lietuvos Aukščiausios Tarybos) atliktu jo išrinkimu į teisėjus diena, o ne su vykdomosios valdžios įgaliojimus turinčio subjekto atliktu jo įrašymu į konkretaus teismo teisėjų sąrašą. Tokią išvadą suponavo pareiškėjo išrinkimo metu galiojęs teisinis reguliavimas, apibrėžiantis teisėjo darbo pradžią, siekis užtikrinti teisėjo nepriklausomumo kriterijų, siejamą su įstatymo nustatyta teisėjo išrinkimo ir atleidimo tvarka bei teisėjo įgaliojimų trukmės garantija, siekis užtikrinti su teisėjo nepriklausomumu siejamą socialinę (materialinę) garantiją – valstybinę pensiją, kuriai taip pat reikšmingi aiškūs kriterijai, nustatant teisėjo įgaliojimų pradžios ir pabaigos laikotarpius, kitaip tariant – darbo teisėju trukmę. Be to, konstitucinis teisėjo statusas apima teisingumo vykdymo funkciją, kuri siejama ne vien tik su faktiniu bylų nagrinėjimu, bet ir su kitais įpareigojimais, pavyzdžiui, negalimumu teisėjui užimti jokių kitų renkamų ar skiriamų pareigų, dirbti verslo, komercijos ar kitokiose privačiose įstaigose ar įmonėse, gauti kitokį atlyginimą, išskyrus teisėjo atlyginimą bei užmokestį už pedagoginę ar kūrybinę veiklą; dalyvauti politinių partijų ir kitų politinių organizacijų veikloje; teisėjui taikomais etikos reikalavimais ir pan. (Konstitucijos 113 str.). Teisėjui keliami darbinės veiklos apribojimai bei etikos reikalavimai pradėjo galioti nuo pareiškėjo išrinkimo į teisėjo pareigas (Lietuvos TSR teismų santvarkos ir teisėjų statuso įstatymo Nr. XI-3684 61, 53 str.). Todėl, atsižvelgiant į teisėjo konstitucinį statusą, teisėjo darbo pradžia negali būti išimtinai siejama tik su faktiniu jam paskirtu bylų nagrinėjimu ar, kaip nurodo atsakovas, faktiniu pradėjimu eiti teisėjo pareigas, teisingumo ministru įrašius jį į konkretaus teismo teisėjų sąrašą.

Pareiškėjo įgaliojimų pabaigos metu galiojusioje Konstitucijoje įtvirtinta, kad apylinkių, apygardų ir specializuotų teismų teisėjus ir pirmininkus skiria, jų darbo vietas keičia Respublikos Prezidentas (112 str. 4 d.). Pareiškėjo įgaliojimų pabaigos metu Teismų įstatyme (redakcija, galiojusi nuo 1995 m. kovo 21 d. iki 1996 m. birželio 17 d.) buvo nustatyta, kad kitų teismų pirmininkus ir kitus teisėjus teisingumo ministro teikimu ir patarus Teisėjų tarybai atleidžia iš pareigų Respublikos Prezidentas (56 str. 7 d.).

Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, bendroji taisyklė yra, kad teisėjo darbo pradžią lemia kompetentingo subjekto (bylos atveju – Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos) atliekamas asmens išrinkimas (paskyrimas) teisėju, o pabaiga – atleidimas iš pareigų Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu. Taigi pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, jog teisėju asmuo buvo laikomas nuo jo išrinkimo į teisėjo pareigas iki atleidimo Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu dienos.

Atsakovo apeliacinis skundas atmetas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-686-1047/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03711-2021-0

Procesinio sprendimo kategorija 7.5.5

[Prieiga internete](#)

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.3. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė apsigyventi Lietuvoje

8.3.1. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė laikinai gyventi Lietuvoje

Dėl politinių įsitikinimų, kaip „konvencinės“ persekiojimo priežasties, sąvokos aiškinimo

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas, atsakovas) sprendimo, kuriuo pareiškėjui atsisakyta suteikti prieglobstį (pabėgėlio statusą ir papildomą apsaugą) Lietuvoje (toliau – Sprendimas), teisėtumo ir pagrįstumo. Pareiškėjas nuosekliai kėlė klausimą dėl politinių įsitikinimų Direktyvos 2011/95/ES² prasme sąvokos aiškinimo, nes savo persekiojimą siejo ne su tradiciškai suprantama politine veikla ar viešai deklaruojamomis politinėmis idėjomis, o su realiais veiksmais, pareiškėjo vertinamais, kaip jo įvykdytu pasipriešinimu neteisėtai veikiančiai korupciškai įtakingai grupei, kuri susidorojimą su pareiškėju vykdo per valstybės aparatą ir nuo kurio dėl valstybėje išsikerojusios korupcijos nėra įmanoma teisėtai apsiginti; toks pareiškėjo pasipriešinimas, jo vertinimu, turi būti prilyginamas politiniams įsitikinimams Direktyvos 2011/95/ES 10 straipsnio prasme.

Pirmosios instancijos teismas sprendė, kad ginčytas Sprendimas yra tinkamai pagrįstas tiek objektyviomis aplinkybėmis, tiek aktualiomis teisės aktų normomis, priimtas nepažeidžiant pagrindinių procedūrų, todėl nėra pagrindo jį naikinti.

LVAT kreipėsi į ESTT, prašydamas priimti prejudicinį sprendimą ir išaiškinti, ar pasipriešinimas neteisėtai veikiančiai korupciškai įtakingai grupei, kuri susidorojimą su prieglobsčio prašytoju vykdo per valstybės aparatą ir nuo kurio dėl valstybėje išsikerojusios korupcijos nėra įmanoma teisėtai apsiginti, prilyginamas priskiriamams politiniams įsitikinimams Direktyvos 2011/95/ES 10 straipsnio prasme.

Vadovaudamasis ESTT sprendime *P.I. prieš Migracijos departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos*, byloje C-280/21 pateiktu išaiškinimu, LVAT nurodė, kad politinių įsitikinimų, kaip „konvencinės“ persekiojimo priežasties, sąvoka neapsiriboja prieglobsčio prašytojo įsitikinimais, tikėjimu ar pažiūromis, tiesiogiai susijusiomis su politika, atsižvelgiant į tradicinę šio termino sampratą. Iš tiesų, siekiant nustatyti, ar prieglobsčio prašytojo veiksmai ar neveikimas laikytini politiniais įsitikinimais Direktyvos 2011/95/ES 10 straipsnio prasme, atitinkamas reikšmingų teisinių ir faktinių aplinkybių vertinimas turi būti atliekamas, atsižvelgiant į persekiojimo vykdytojų perspektyvą, o būtent, ar prieglobsčio prašytojo veiksmus ar neveikimą persekiojimo vykdytojai konkrečiu nagrinėjamu atveju suvokia, kaip prieštaravimą ar pasipriešinimą su jais pačiais ar jų politika ir (arba) jų metodais susijusioje srityje. Taigi, prieglobsčio prašytojo veiksmų ar neveikimo tikrieji tikslai ir motyvai šiuo aspektu lemiamos reikšmės neturi – net ir konkrečios asmeninės naudos siekiu pagrįstas prieglobsčio prašytojo elgesys savaime neeliminuoja galimybės jį kvalifikuoti kaip politinių įsitikinimų Direktyvos 2011/95/ES 10 straipsnio prasme išraišką, jei jam „politinių“ pobūdį – kaip jis aiškinamas ESTT praktikoje – konkrečiu atveju priskiria persekiojimo vykdytojai. Siekiant deramai atskleisti persekiojimo vykdytojų perspektyvą, neabejotinai aktualiu ir reikšmingu laikytinas bendras pabėgėlio statuso prašytojo kilmės šalies kontekstas *inter alia* (be kita ko) politiniu, teisiniu, teismų, istoriniu ir sociokultūriniu aspektais. Taigi, yra būtinas kompleksinis visų šiuo aspektu reikšmingų teisinių ir faktinių aplinkybių vertinimas. Akcentuota, kad,

² 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų.

kaip nurodė ESTT, valstybės narės kompetentingoms institucijoms tenka pareiga atsižvelgti į tai, kad gali būti labai sunku pateikti tiesioginių įrodymų, jog kilmės valstybės valdžios institucijos tam tikrą prašytojo veiksmą ar neveikimą gali suvokti kaip „politinių pažiūrų“ išraišką. Todėl šios valdžios institucijos, atsižvelgdamos į visas aplinkybes, turi įvertinti, ar politinės pažiūros, kurias persekiojimo vykdytojai priskiria prašytojui, yra tikėtinos.

Ginčyto Sprendimo turinys LVAT nesudarė pagrindo konstatuoti, kad analizuodamas ir vertindamas pareiškėjo nurodyto persekiojimo priežastis, atsakovas būtų laikęsis iš esmės analogiško politinių įsitikinimų sąvokos aiškinimo, kokį sprendime *P.I. prieš Migracijos departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos*, byloje C-280/21 pateikė ESTT.

Pareiškėjo apeliacinis skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas, pareiškėjo skundas patenkintas, Departamento sprendimas panaikintas ir Departamentas įpareigotas iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą dėl prieglobsčio suteikimo.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1191-624/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03361-2020-0

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

Dėl užsieniečio pateikto atsakymo į Migracijos departamento klausimyno klausimą apie Krymo priklausymą vertinimo grėsmės valstybės saugumui kontekste

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas, atsakovas) sprendimo, kuriuo atsisakyta pareiškėjai pakeisti išduotą leidimą laikinai gyventi, konstatavus, kad jos gyvenimas Lietuvoje gali grėsti valstybės saugumui (toliau – Sprendimas), teisėtumo ir pagrįstumo. Toks sprendimas priimtas, atsižvelgus į tai, kad į atsakovo pateikto klausimyno klausimą dėl Krymo priklausymo pareiškėja nurodė, jog laikosi pozicijos, kad Krymas priklauso Rusijai.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą patenkino ir panaikino Sprendimą. Teismas konstatavo, kad Departamentas neatliko individualaus pareiškėjos vertinimo, Sprendimas neatitinka proporcingumo principo, jis grindžiamas tik Valstybės saugumo departamento (toliau – VSD) išvada ir pateiktais duomenimis. Atsakovas su tokia pozicija nesutiko ir pateikė apeliacinį skundą.

LVAT pirmiausia atkreipė dėmesį, kad nagrinėjamomis aplinkybėmis *mutatis mutandis* (su būtinais (atitinkamais) pakeitimais) svarbūs ir EŽTT praktikoje nagrinėti atvejai, susiję su susitariančiųjų valstybių taikytomis teisinės atsakomybės priemonėmis, reaguojant į taip vadinamus nusikaltimų atsiprašymus (angl. *apology of crime*), kai tam tikri nusikaltimai neigiami, pateisinami, vertinami teigiamai, idealizuojami arba neigiami tam tikri didelės svarbos istoriniai įvykiai. Visais šiais atvejais EŽTT reikalauja taikyti individualų požiūrį ir atsižvelgti į tai, ar pažiūros išdėstytos įtemptoje politinėje ir socialinėje aplinkoje, koks yra pažiūrų pareiškimo tiesioginis ir platesnis kontekstas bei koks šių pažiūrų išsakymo būdas. Šie kriterijai yra svarbūs aspektai, į kuriuos, LVAT vertinimu, reikia atsižvelgti ir tokiais, kaip nagrinėtoje byloje, atvejais.

Minėtų EŽTT išaiškinimų kontekste pabrėžta, kad dėl visiems žinomų aplinkybių, susijusių su Rusijos keliama grėsme Lietuvos valstybės saugumui, bent jau tol, kol tokia grėsmė yra reali, Rusijos piliečių atžvilgiu, ypač siekiančių gauti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, gali būti taikomas sugriežtintos kruopščios patikros reikalavimų standartas, be kita ko, atsižvelgus į tai, kad jie priskiriami politiškai pažeidžiamų (galinčių pademonstruoti labilius įsitikinimus dėl Rusijos veiksmų ir politikos) asmenų grupei ir dėl to jų keliama rizika yra specifinė. Vadinas, nagrinėjamas į klausimyną įtrauktas klausimas dėl to, kam priklauso Krymas (t. y. Rusijos aneksuota Ukrainos teritorija), gali būti susijęs ir su bendrąja prevencija, kai asmenys, išviešinę savo įsitikinimus, tikėtina, užkerta kelią savo ryšių su Rusija plėtojimuisi, tokiu būdu sumažindami jų gyvenimo Lietuvoje galimas grėsmes valstybės saugumui.

LVAT pastebėjo ir tai, kad nepaisant to, jog pareiškėja yra privatus asmuo, kuri išreiškė savo pažiūras iniciuotų administracinių procedūrų dėl laikino leidimo gyventi Lietuvoje išdavimo metu, o ne per plačiai visuomenei ar jos daliai prieinamas priemones, tai tik iš dalies apriboja jos keliamas grėsmes nacionaliniam saugumui neigiamą vertinimą. Nors ir nėra tikslios sąvokos palaikymas, demonstruojamas Rusijos vyriausybės veiksams ir politikai, apibrėžties, ji gali būti suprantama, kaip apimanti ne tik aktyvias plataus masto pažiūrų reiškimo formas, bet ir nedviprasmišką įsitikinimų pareiškimą kompetentingoms valstybės institucijoms, kai toks

asmuo gali pagrįstai tikėtis, jog nagrinėjamas kriterijus nustatomas ir vertinamas atsižvelgiant į valstybės saugumo priežastis.

Atsižvelgdama į Rusijos keliamą egzistencinę grėsmę Lietuvai, be kita ko, ir dėl vykdomos neišprovokuotos agresijos prieš Ukrainą (šią aplinkybę teisėjų kolegija pripažino visiems žinoma, todėl papildomai neįrodinėtina (ABTĮ 57 str. 1 d.), taip pat į kitas nutartyje išdėstytas bylos aplinkybes, vadovaudamasi vidiniu įsitikinimu ir protingumo bei sąžiningumo principais, teisėjų kolegija nurodė neturinti jokių priežasčių nesutikti su VSD ir Departamento atliktu pareiškėjos aiškiai ir nedviprasmiškai (sąmoningai) deklaruojamos pozicijos, be kita ko, atsakant į atsakovo klausimyno klausimą dėl Krymo priklausymo, vertinimu. Pareiškėjos sąmoninga pozicija teisinant valstybės, kurios pilietė yra pareiškėja, įvykdytą neteisėtą Ukrainos teritorijos aneksiją, anot LVAT, sudaro pakankamą pagrindą vertinimui, kad jos laikinas gyvenimas Lietuvoje gali grėsti Lietuvos valstybės saugumui, o ji pati, reikšdama palankumą prokremliškam režimui, taip pat yra ir potencialus verbavimo taikinos režimo jėgos struktūroms, siekiančioms per Lietuvoje gyvenančius asmenis rinkti informaciją ar pasitelkiant tokius asmenis Rusijos jėgos struktūrų operacijoms užsienio valstybėse užtikrinti.

Vertindamas pareiškėjos šeiminius ryšius Lietuvos Respublikoje, LVAT nurodė, kad pareiškėja laikinai gyveno Lietuvoje siekdama įgyti aukštąjį išsilavinimą, o nuo aukštojo mokslo baigimo praėjo neilgas laiko tarpas. Visa tai vertindamas kartu su pareiškėjos paminėtomis aplinkybėmis, kad Rusijoje likę jos artimi giminaičiai, nekilnojamasis turtas ir pan., LVAT darė išvadą, jog pareiškėja turi stiprius ryšius su Rusija; atsižvelgus į tai, kad pareiškėjos atžvilgiu yra surinkta pakankamai duomenų, leidžiančių teigti, jog ji gali kelti grėsmę valstybės saugumui, LVAT vertinimu, interesas likti gyventi Lietuvoje negali būti pateisintas vien tuo faktu, kad Lietuvoje gyvena jos sutuoktinis.

Atsakovo apeliacinis skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, pareiškėjos skundas atmestas.

2023 m. birželio 21 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1770-968/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00811-2023-0

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

8.7. Kiti su užsieniečių teisine padėtimi susiję klausimai

Dėl lietuvių kilmės pažymėjimo, kaip lietuvių kilmę įrodančio dokumento

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas, atsakovas) 2022 m. rugsėjo 14 d. sprendimo, kuriuo atsakyta pareiškėjui išduoti lietuvių kilmę patvirtinantį pažymėjimą, ir Departamento sprendimo, kuriuo atmestas pareiškėjo skundas dėl Migracijos departamento 2022 m. rugsėjo 14 d. sprendimo, teisėtumas ir pagrįstumas.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad Departamentas teisėtai ir pagrįstai atsisakė išduoti lietuvių kilmę patvirtinantį pažymėjimą, motyvuodamas tuo, jog pareiškėjas nepateikė dokumentų, įrodančių savo tėvų ir senelių (ar vieno iš jų) lietuvišką kilmę, kuriuos pagal Pilietybės įstatymo 39 straipsnio 4 dalį būtų galima pripažinti pareiškėjo lietuvių kilmę patvirtinančiais dokumentais. Pareiškėjo tėvui lietuvių kilmę patvirtinantis pažymėjimas buvo išduotas, įvertinus jo tėvų kilmę, kuri pareiškėjo tėvo pateiktoje dokumentacijoje buvo aiškiai išreikšta, todėl vien tik aplinkybė, kad pareiškėjo tėvui buvo išduotas lietuvių kilmę patvirtinantis pažymėjimas, nepateikus kitų įrodymų, anot teismo, negali būti aiškinama, kaip savaime sudaranti pagrindą tokio pobūdžio pažymėjimą išduoti ir pareiškėjui.

LVAT su tokiu vertinimu nesutiko. Vadovaudamasis nagrinėtam klausimui aktualių teisinių reguliavimų, LVAT apibendrino, kad lietuvių kilmės pažymėjimas asmens prašymu gali būti išduotas tik tuo atveju, jei šis asmuo atitinka (i) objektyvųjį kriterijų, t. y. tokio asmens tėvai ar seneliai arba vienas iš tėvų ar senelių yra ar buvo lietuviai, ir (ii) subjektyvųjį kriterijų, t. y. asmuo pats laiko save lietuviu ir deklaruoja tai rašytiniu pareiškimu. Nagrinėtoje byloje nebuvo ginčo dėl to, kad pareiškėjas pats laiko save lietuviu ir tai nustatyta tvarka deklaravo rašytiniu pareiškimu, t. y. nėra ginčo, kad pareiškėjas atitinka lietuvių kilmės asmeniui keliamą subjektyvųjį kriterijų. Reikalavimas asmeniui, siekiančiam gauti lietuvių kilmės pažymėjimą ir pateikusiam savo tėvui oficialiai Lietuvos Respublikos išduotą lietuvių kilmės pažymėjimą, papildomai įrodinėti aplinkybę, kad jo tėvas yra lietuvis Pilietybės įstatymo 2 straipsnio 6 dalies prasme, LVAT nuomone, būtų akivaizdžiai perteklinis. Tokio aukšto pastarosios aplinkybės įrodinėjimo standarto įtvirtinimas būtų nesuderinamas su Pilietybės įstatyme ir Tvarkos

aprašė³ įtvirtinto teisinio reguliavimo, susijusio su asmenų pripažinimu lietuvių kilmės asmenimis ir lietuvių kilmės pažymėjimų išdavimu, tikslais (sudaryti galimybę užsienyje gyvenantiems lietuviams dalyvauti lietuvių tautos gyvenime). Atsižvelgiant į tai, daryta išvada, kad pareiškėjo tėvui išduotas lietuvių kilmę patvirtinantis pažymėjimas, jį vertinant byloje surinktų įrodymų kontekste, yra pakankamas įrodymas, patvirtinantis, jog pareiškėjo „tėvas yra lietuvis“ Pilietybės įstatymo 2 straipsnio 6 dalies prasme, t. y. pareiškėjas atitinka lietuvių kilmės asmeniui keliamą objektyvųjį kriterijų.

Pareiškėjo apeliacinis skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, pareiškėjo skundas patenkintas, Departamento sprendimai panaikinti ir Departamentas įpareigotas pareiškėjo prašymą išduoti lietuvių kilmę patvirtinantį pažymėjimą išnagrinėti iš naujo.

2023 m. birželio 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1589-968/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-08170-2022-5

Procesinio sprendimo kategorija 8.7

[Prieiga internete](#)

Dėl Ukrainos piliečio šeimos nario, gyvenančio su tuo asmeniu neregistravus santuokos, teisės gauti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – atsakovas, Departamentas) sprendimo, kuriuo pareiškėjui atsisakyta išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, nes jo prašantis asmuo neatitiko sąlygų, kurios nustatytos leidimui laikinai gyventi gauti konkrečiu Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) nustatytu pagrindu.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą tenkino, laikydamasis pozicijos, kad pareiškėjas iki 2022 m. vasario 24 d. bendrai gyvenęs Ukrainoje su šios valstybės piliete Y. L., laikytinas jos šeimos nariu, kuris pagal Europos Tarybos 2022 m. kovo 4 d. įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/382 nuostatas turi teisę į laikinąją apsaugą kaip Ukrainoje gyvenusios Ukrainos pilietės, kuri buvo perkelta 2022 m. vasario 24 d. (arba vėliau) dėl tą dieną prasidėjusios Rusijos ginkluotųjų pajėgų karinės invazijos, šeimos narys, kaip tai suponuoja Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo suformuluota šeimos samprata. Atsakovas apeliaciniame skunde laikėsi pozicijos, kad negali būti plečiamai aiškinama šeimos sąvoka pagal su užsieniečiais susijusią nacionalinę teisę, Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui atitinkamame nutarime nepasisakius dėl užsieniečių atvykimo į Lietuvos Respubliką sąlygų ir pirmosios instancijos teismui nepasisakius, ar pareiškėjas atitinka sąlygas, kurios nustatytos leidimui gauti Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytu pagrindu.

LVAT sprendė, kad pareiškėjas pagal ginčui aktualų teisinį reguliavimą yra trečiosios šalies (Moldovos Respublikos) pilietis, kuris iki 2022 m. vasario 24 d. gyveno Ukrainoje kartu su šios valstybės piliete Y. L. emocinio prieraišumo bei kitų šeimyniniam gyvenimui būdingų aspektų lygmenyje, ir dėl Rusijos karinės agresijos 2022 m. vasario 24 d. ar vėliau pasitraukė iš Ukrainos, kaip tai numatyta Europos Tarybos 2022 m. kovo 4 d. įgyvendinimo sprendimo nuostatose, kuriose nurodomi tokie Ukrainos piliečių šeimos nariais esantys trečiųjų šalių piliečiai, fiziškai buvę ir gyvenę Ukrainoje iki 2022 m. vasario 24 d., kuriais yra ne tik asmens sutuoktinis, bet ir nevedęs nuolatinis partneris, jeigu pagal atitinkamos valstybės narės teisės aktus ar praktiką nesusituokusioms poroms nustatytos panašios sąlygos kaip ir susituokusioms poroms pagal jos su užsieniečiais susijusią nacionalinę teisę, kuo nagrinėjamu atveju yra Lietuvos Respublikos teisės sistema, grindžiama 1992 m. spalio 25 d. Konstitucija ir jos nuostatų oficialiąja doktrinine samprata, plėtojama Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo. Konstatuota, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai vertino kaip nepagrįstus atsakovo argumentus, kad pareiškėjo dabar Lietuvoje kartu su Y. L. atliekamas buto nuomojimasis ir gyvenimas jame kartu bei bendras naudojimasis automobiliu ar anglų kalbos mokymasis esą neturi nieko bendro su ginčijamu sprendimu. Šios aplinkybės, LVAT vertinimu, patvirtina pareiškėjo dėstomų aplinkybių, t. y. pareiškėjo ir Y. L. bendro šeimyninio gyvenimo kartu Ukrainoje tęsinį Lietuvoje. Tai pagrįstai įvertinęs pirmosios instancijos teismas, neprivalėjo pasisakyti, ar pareiškėjas atitinka sąlygas, kurios nustatytos Leidimui gauti Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytu pagrindu.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimu Nr. 281 patvirtintas Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinančio pažymėjimo ir Lietuvių kilmę patvirtinančio pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašas.

Atsakovo apeliacinis skundas atmetas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1713-1188/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05366-2022-9

Procesinio sprendimo kategorija 8.7

[Prieiga internete](#)

10. Lietuvos Respublikos pilietybė

10.1. Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimas

Dėl Migracijos departamento pareigos išsamiai įvertinti kitos valstybės teisėje nustatytą pilietybės atsisakymo procedūrą ir jos atitiktį protingumo kriterijui

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) sprendimo, kuriuo nutrauktas prašymo dėl Lietuvos Respublikos pilietybės atkūrimo pareiškėjai (nepilnametei, atstovaujama tėvo) nagrinėjimas, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjos skundą, konstatavęs, kad pareiškėja (jos atstovas) per vienus metus nepateikė Departamento prašytos informacijos.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjos atstovas Departamentui administracinės procedūros metu kartu su prašymu dėl pilietybės atkūrimo kelis kartus teikė rašytinius paaiškinimus bei įrodymus ir prašė įvertinti, ar kitos valstybės reglamentuota pilietybės atsisakymo procedūra atitinka protingumo kriterijus Pilietybės įstatymo 38 straipsnio 3 dalies 4 punkto ir Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimu Nr. 280 patvirtinto Dokumentų, susijusių su Lietuvos Respublikos pilietybe, teikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 27 punkto prasmėmis⁴. Byloje taip pat pateiktas notaro patvirtintas pareiškimas, kad vaikas (pareiškėja) atsisakė kitos valstybės pilietybės.

LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, vien tik aplinkybė, jog kitos valstybėje pilietybės atsisakymas nustatytas įstatymu ir gali būti įgyvendinamas, nesudarė pagrindo išvadai, kad ši procedūra besąlygiškai atitiko protingumo kriterijų, kuris Pilietybės įstatyme išskiriamas kaip savarankiškas vertinimo pagrindas. Todėl padaryta išvada, kad pareiškėjos prašymas nebuvo tinkamai išnagrinėtas, o ginčytas sprendimas – tinkamai motyvuotas.

LVAT tenkino pareiškėjos apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo tenkino pareiškėjos skundą, panaikino skundžiamą Departamento sprendimą ir įpareigojo Departamentą pareiškėjos prašymą nagrinėti iš naujo, taip pat priteisė pareiškėjai jos patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

2023 m. birželio 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1723-662/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00086-2023-4

Procesinio sprendimo kategorija 10.1

[Prieiga internete](#)

10.6. Kiti su Lietuvos Respublikos pilietybe susiję klausimai

Dėl dokumentų, patvirtinančių, kad asmens tėvai ar seneliai arba vienas iš tėvų ar senelių yra ar buvo lietuviai, turinio vertinimo

⁴ Pilietybės įstatymo 38 straipsnio 3 dalies 4 punkte nustatyta, kad asmuo, kuriam Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka yra išduotas teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinantis dokumentas, prie prašymo dėl Lietuvos Respublikos pilietybės atkūrimo, be kita ko, prideda dokumentą, patvirtinantį, kad asmuo nėra kitos valstybės pilietis, išskyrus atvejus, kai pagal šio įstatymo 7 straipsnio 2, 3 ir 4 punktus asmuo gali būti Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis; tais atvejais, kai kitos valstybės teisėje nenustatyta pilietybės atsisakymo ar netekimo įgijus kitos valstybės pilietybę procedūrų arba šios procedūros neatitinka protingumo kriterijų, pridedamas notaro patvirtintas asmens, kuris prašo atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę, pareiškimas, kad jis atsisako kitos valstybės pilietybės. Iš esmės analogiško pobūdžio nuostata įtvirtinta Aprašo 27 punkte.

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) sprendimo, kuriuo netenkintas pareiškėjo prašymas išduoti lietuvių kilmę patvirtinantį pažymėjimą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad pareiškėjas nepateikė duomenų apie savo tėvo ir senelės lietuvių tautybę, todėl pareiškėjas nelaikomas lietuvių kilmės asmeniu.

Remdamasis Pilietybės įstatymo nuostatų analize, LVAT darė išvadą, kad lietuvių kilmės pažymėjimas asmens prašymu gali būti išduotas tuo atveju, jei asmuo atitinka objektyvųjų kriterijų, t. y. tokio asmens tėvai ar seneliai arba vienas iš tėvų ar senelių yra ar buvo lietuviai, ir subjektyvųjų kriterijų, t. y. asmens laiko save lietuviu ir deklaruoja tai rašytiniu pareiškimu.

Nagrinėtos bylos atveju pareiškėjas pats save laikė lietuviu ir tai deklaravo atsakovui pateiktame rašytiniame pareiškime, t. y. jis atitiko subjektyvųjų kriterijų. Tačiau iš byloje surinktų įrodymų nustatyta, kad pareiškėjas, kreipdamas dėl lietuvių kilmę patvirtinančio pažymėjimo išdavimo, nepateikė jo lietuvių kilmę patvirtinančių objektyvių dokumentų, o atsižvelgdamas į atsakovo pasiūlymą, kreipėsi į Rusijos Federacijos institucijas dėl įrašų jo ir jo tėvo gimimo liudijimuose pakeitimo, pakeičiant pareiškėjo, pareiškėjo tėvo ir pareiškėjo senelės tautybę iš „rusas“ / „rusė“ į „lietuvius“ / „lietuvė“. Atitinkami įrašai buvo pakeisti tuo pagrindu, kad pareiškėjo senelė, pasinaudodama Rusijos Federacijos Konstitucijoje įtvirtinta teise, pareiškė, jog jos nacionalinė priklausomybė yra „lietuvė“. Kituose dokumentuose (santuokos sudarymo akto įrašė ir santuokos nutraukimo akto įrašė, kt.) nurodyta, kad ji yra „rusė“. Pareiškėjo senelės ir prosenelės gimimo liudijimų kopijose jų tėvų tautybės nenurodytos.

LVAT vertinimu, pareiškėjo senelės tautybė jos sūnaus (pareiškėjo tėvo) gimimo akto įrašė buvo pakeista iš „rusė“ į „lietuvė“ tik dėl jos pateikto pareiškimo laikyti ją lietuve, todėl konstatuotina, kad nebuvo pateikti dokumentai, patvirtinantys faktą, jog pareiškėjo tėvas ir / ar senelė yra lietuviai. Aplinkybė, jog pareiškėjo senelės pareiškimas apie nustatytą savo nacionalinę priklausomybę buvo pripažintas pakankamu pagrindu Rusijos Federacijoje išduotiems dokumentams (įrašams) pakeisti, savaime nepagrindė, jog toks pareiškimas buvo pakankamas pareiškėjo senelės ir, atitinkamai, jo tėvo lietuvių kilmei patvirtinti pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas (žr. Pilietybės įstatymo 2 str. 6 d., 39 str. 4 d., kt.), ypač atsižvelgiant į įstatymų leidėjo turimą diskreciją nustatyti sąlygas, kurias įgyvendinus asmens lietuvių kilmę gali būti pripažinta Lietuvos Respublikoje.

LVAT pažymėjo, jog dokumentai, kuriais asmuo siekia pagrįsti savo lietuvių kilmę, nėra konkrečiai reglamentuoti, tačiau pateikti dokumentai negali būti vertinami formaliai, turi būti nustatytas to asmens objektyvus, faktinis ryšys su lietuvių tauta.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2023 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1682-520/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-07604-2022-6

Procesinio sprendimo kategorija 10.6

[Prieiga internete](#)

11. Konkurencija

11.4. Koncentracija

Dėl koncentracijos nagrinėjimo procedūros metu teiktos neteisingos bei nepilnos informacijos

Byloje nagrinėtas ginčas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo pareiškėjas pripažintas pažeidęs Konkurencijos įstatymo reikalavimus (koncentracijos nagrinėjimo procedūroje teikė neteisingą bei nepilną informaciją) ir jam skirta 215 100 Eur bauda. Pirmosios instancijos teismui pareiškėjo skundą tenkinus iš dalies, pripažinta, kad nurodytus pažeidimus pareiškėjas padarė, bet jam skirta pinginė bauda sumažinta iki 134 440 Eur. Apeliacinius skundus padavė abi ginčo šalys.

Pareiškėjas buvo nubaustas už Konkurencijos įstatymo (9 str. 3 d., 11 str. 5 d. bei 18 str. 2 d. 1 p.) reikalavimų pažeidimą. Šios teisės normos numato pareigą koncentracijoje dalyvaujantiems ūkio subjektams pateikti Pranešimą apie koncentraciją, kuriame turi būti pateikta Konkurencijos tarybos nustatytoje Pranešimo apie koncentraciją formoje nurodyta informacija, vykdyti Konkurencijos tarybos prašymus ar privalomus nurodymus pateikti finansinius ir kitokius dokumentus, kitokią informaciją, reikalingą nutarimui dėl koncentracijos priimti. Kartu įstatyme nurodytas nebaigtinis minimalus pateiktinos informacijos sąrašas.

Pranešimo tvarkos nuostatos detalizuoja Konkurencijos įstatymo normas ir paaiškina, kokią informaciją ūkio subjektas, pageidaujantis vykdyti koncentraciją, paprastai turi pateikti Konkurencijos tarybai, kad pastaroji pripažintų, jog Pranešimas apie koncentraciją atitinka teisės aktų reikalavimus. Tai, kad Konkurencijos taryba priėmė bendrovės teiktą Pranešimą apie koncentraciją ir pradėjo jo nagrinėjimo procedūrą, nereiškia pripažinimo, jog jame pateikta visa informacija yra teisinga, pakankama bei išsami. Pranešimo formoje yra pakankamai detalai išvardyta, kokią informaciją pagal kiekvieną Pareiškimo formos punktą reikia pateikti. Būtent ūkio subjektui tenka pareiga apsispręsti, kiek ir kokios apimties informacijos pateikti Konkurencijos tarybai, kad ši informacija pakankamai atskleistų konkrečią sritį. Šios informacijos apimtis ir detalumas gali skirtis, tačiau Pranešime turėtų būti pateikiama teisinga ir pakankama informacija, kurią, iškilus būtinybei ar pareikalavus Konkurencijos tarybai, vėliau ūkio subjektas gali detalizuoti, tikslinti ir papildyti, geranoriškai bendradarbiaujant visiems procedūros dalyviams.

Apžvelgiamu atveju svarbia laikyta aplinkybė, kad bendrovė jau kelis kartus praeityje buvo vykdžiusi koncentracijas, taigi jai iš principo turėjo būti žinomi pagrindiniai reikalavimai, keliami Pranešimo apie koncentraciją turiniui ir pateikiamos informacijos kiekiui, tačiau pirmą kartą pateikė Pranešimą, kuris iš karto buvo pripažintas netinkamu, nes jame nebuvo pateikta privaloma informacija. Be to, bendrovės ir Konkurencijos tarybos darbuotojai keletą kartų bendravo papildomos informacijos teikimo klausimais, todėl bendrovė galėjo suprasti, kokių sričių papildomos informacijos iš jos reikalaujama. Pareiškėjas buvo pakankamai aiškiai ir kelis kartus informuotas apie pateiktinos informacijos rūšį, pobūdį ir apimtį, tačiau pats savo rizika pasirinko tokį elgesio modelį, kai subjektyviai sprendė, kokią turimą informaciją pateikti Konkurencijos tarybai, o kokios – nepateikti net ir papildomai paprašius.

LVAT teisėjų kolegija, atsižvelgusi į nustatytą pažeidimų charakteristiką, jų pobūdį, nurodė, kad tokie pažeidimai nėra laikytini vienais pavojingiausių, kokie tik gali nutikti atliekant koncentracijos nagrinėjimą. Konkurencijos taryba neįrodinėjo, kad bendrovės nepateikta informacija galėjo turėti ar turėjo esminę reikšmę ydingam leidimo vykdyti koncentraciją išdavimui. Pažeidimai susiję su pačios bendrovės prisiimama rizika, kad pateikus nepilną informaciją, leidimas koncentracijai nebus išduotas. Todėl LVAT sutiko su pirmosios instancijos teismo išvadomis, kad bendrovei paskirta bauda buvo neproporcinga padarytiems pažeidimams ir turėtų būti mažintina.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. birželio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-482-552/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04081-2021-1

Procesinio sprendimo kategorija 11.4

[Prieiga internete](#)

14. Aplinkos apsauga

14.2. Poveikio ir pasekmių aplinkai vertinimas

14.2.3. Kiti su poveikio ir pasekmių aplinkai vertinimu susiję klausimai

Dėl Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių taikymo teisėtai pastatyto bei įregistruoto statinio, kurį įrengiant buvo imtasi papildomų priešgaisrinio saugumo reikalavimų, valdytojui ir eksploatuotojui

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) teritorinio padalinio (toliau – Tarnyba) nurodymo bei Departamento sprendimo, kuriuo minėtas nurodymas buvo paliktas galioti, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjas, nesutikdamas su Tarnybos duotu privalomu nurodymu biokuro saugojimo aikštelėje biokurą sandėliuoti neviršijant Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64 patvirtintų „Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių“ (toliau – Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės) 381 punkte leidžiamų biokuro krūvų dydžių, kreipėsi į administracinę teisimą, argumentuodamas savo poziciją tuo, jog jo eksploatuojamos biokuro aikštelės yra inžinieriniai statiniai, kurie atitinka tokiems statiniams keliamus priešgaisrinės saugos reikalavimus, todėl juose laikomo biokuro krūvų dydžiams neturėtų būti taikomi Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių reikalavimai.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė, padaręs išvadą, kad Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės turi būti taikomos ir nagrinėtu atveju, Tarnyba veikė savo kompetencijos ribose, o Departamentas pagrįstai netenkino pareiškėjo skundo.

Teisėjų kolegija pažymėjo, jog Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės skirtos vadovautis visiems subjektams, tarp jų ir pastatų bei statinių valdytojams. Jose užfiksuoti bendrieji priešgaisrinės saugos reikalavimai, kurių turi laikytis visi fiziniai asmenys ir ūkio subjektai, atsižvelgdami į tai, kokia veikla užsiima, kokias medžiagas naudoja savo veikloje, kokiomis sąlygomis tokios medžiagos laikomos ar sandėliuojamos. Bendrosiose gaisrinės saugos taisyklėse nustatyti skirtingi priešgaisrinės saugos reikalavimai pastatams, inžinieriniams statiniams, atviroms ir uždaroms teritorijoms, atskiriems technologiniams procesams ir veikloms. Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių VI skyrius nustato reikalavimus medžiagų sandėliavimui, tame tarpe ir biokuro sandėliavimui. Šie reikalavimai yra skirtingi biokurui, laikomam pastatuose ir patalpose, t. y. statiniuose su stogu, sienomis ar kitomis laikančiomis konstrukcijomis, ir biokurui, laikomam atvirose teritorijose, neišskiriant inžinierinių statinių, aikštelių, kurių statybinės konstrukcijos iš esmės apsiriboja tvirto pagrindo ar tvorų įrengimu. Atviroje teritorijoje biokurą leidžiama sandėliuoti tik tokio dydžio krūvomis, kokias numato Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių 381 punktas, nepaisant to, kokių parametų nekilnojamojo turto objektas (aikštelė) yra natūroje. Nurodymo surašymo metu galiojo Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių Departamento direktoriaus 2018 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 1-388 redakcija, kuri numatė kategoriškus reikalavimus maksimaliems biokuro krūvų, laikomų teritorijose, matmenims. Atskirai pažymėta, kad dabartinė Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių redakcija, patvirtinta Departamento direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu Nr. 1-488, leidžia laikyti biokurą teritorijose didesnėmis krūvomis, jei yra įgyvendinti kiti reikalavimai, nurodyti Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių 381¹ punkte, tačiau nurodymo surašymo metu galiojusios Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės jokių išimčių šiuo aspektu nenumatė.

Taip pat pažymėta, jog Nekilnojamojo turto registro duomenys apibrėžia nekilnojamojo daikto kadastro ir registro duomenis, tačiau nesuteikia teisės eksploatuoti tokių statinių pažeidžiant kitus norminius aktus, be kita ko, Bendrąsias gaisrinės saugos taisykles. Įregistravimas Nekilnojamojo turto registre leidžia teisėtai eksploatuoti, naudotis ir disponuoti nekilnojamoju turtu, tačiau net ir nuoroda registro įrašė apie galimybę sandėliuoti 12 metrų aukščio biokuro krūvas tik nurodo nekilnojamojo turto objekto savybes, bet nešalina pareiškėjo pareigos laikytis Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmetas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. birželio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-592-552/2023

Teisminio proceso Nr. 3-65-3-00470-2021-3

Procesinio sprendimo kategorija 14.2.3

[Prieiga internete](#)

20. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų

20.5. Kiti su civiline atsakomybe susiję klausimai

20.5.1. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų skundų dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo sąlygas nagrinėjimas

Dėl nuteistųjų (suimtųjų) atleidimo nuo patikrinimų-skaičiuotės (rikiuotės)

Apžvelgiamu atveju ginčas kilo dėl neturtinės žalos, kurią pareiškėjas kildino, be kita ko, iš to, kad jis turėjo būti atleistas nuo patikrinimų-skaičiuotės (rikiuotės), tačiau Alytaus pataisos namuose (toliau – Alytaus PN) jam ši teisė nebuvo užtikrinta, atlyginimo.

Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad pareiškėjas turėjo gydytojų išduotą atleidimą nuo patikrinimų, todėl nurodytu aspektu konstatavo pareiškėjo teisių pažeidimą. Atsakovas, nesutikdamas su tokiu teismo vertinimu, apeliaciniame skunde pažymėjo, jog pareiškėjas turėjo gydytojų išduotą atleidimą nuo patikrinimų, o ne nuo rikiuotės, be to, jam nebuvo paskirtas gulimas režimas, todėl teismas šiuo aspektu nepagrįstai nustatė neteisėtus Alytaus PN veiksmus.

Instrukcijos⁵ 67 punkte įtvirtinta suimtųjų (nuteistųjų) patikrinimų-skaičiuotės lokaliniuose sektoriuose, kuriuose asmenys laikomi užrakinti bendrabučio tipo patalpose, atlikimo tvarka. Pagal Instrukcijos 67.2 punktą, pataisos pareigūnai nurodo, kad patikrinimui-skaičiuotei suimtieji (nuteistieji) išsirikiuotų pagal būrius (brigadas) tam skirtose vietose, kurios nustatytos įstaigos direktoriaus įsakymu. Instrukcijos 67.4 punkte nustatyta, kad nuo

⁵ Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2020 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. V-88 patvirtinta Laisvės atėmimo vietų įstaigų apsaugos ir priežiūros instrukcija.

rikiuotės atleidžiami tik tie suimtieji (nuteistieji), kurie su savimi turi raštišką sveikatos priežiūros specialisto leidimą (skirtas gulimas režimas), taip pat asmenys, kurie dėl darbo specifikos negali palikti darbo vietos.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad šiuo atveju nėra pagrindo sutikti su atsakovo apeliacinio skundo argumentais, jog pareiškėjas turėjo atleidimą nuo patikrinimų, bet ne nuo rikiuotės. Instrukcijos ketvirtasis skirsnis reglamentuoja patikrinimų-skaičiuotės atlikimo tvarką, o rikiuočių atlikimo tvarka atskirai nėra reglamentuota. Todėl nėra pagrindo sutikti, kad patikrinimas-skaičiuotė ir rikiuotė, kaip nurodyta Instrukcijos 67.4 punkte, yra skirtingos tvarkos. Byloje esantys įrodymai patvirtino, kad pareiškėjas buvo terminuotai atleistas nuo patikrinimų (rikiuotės), nors gulimas režimas jam nebuvo paskirtas. Taigi teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad Alytaus PN neužtikrino pareiškėjo teisės būti atleistam nuo patikrinimų, o esant dėl to abejonų, Alytaus PN administracija turėjo išsiaiškinti pareiškėjo atleidimo nuo patikrinimų aplinkybes su medicinos personalu.

Atsižvelgiant į tai, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. birželio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. TA-439-822/2023

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-00943-2022-6

Procesinio sprendimo kategorija 20.5.1

[Prieiga internete](#)

Dėl maksimalaus leistino nuteistųjų skaičiaus vienoje bendrabučio tipo patalpoje nustatymo

Nagrinėtoje byloje spręstas ginčas kilo dėl neturtinės žalos, kurią pareiškėjas kildino iš Teisingumo ministerijos (toliau – Ministerija) neteisėtų veiksmų (neveikimo) formuojant laisvės atėmimo bausmės vykdymo politiką, konkrečiai – nenustačius maksimalaus leistino nuteistųjų skaičiaus vienoje bendrabučio tipo patalpoje, atlyginimo. Pirmosios instancijos teismas šiuo aspektu nenustatė neteisėtų Ministerijos veiksmų, todėl pareiškėjo skundą atmetė.

LVAT teisėjų kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo pozicijai, kad Vidaus tvarkos taisyklių⁶ 11¹.1 punktas (redakcija, galiojusi iki 2020 m. sausio 22 d.) nustato minimalų vienam asmeniui tenkantį gyvenamųjų patalpų plotą pataisos įstaigų bendrabučio tipo patalpose (išskyrus Kauno nepilnamečių tardymo izoliatorių-pataisos namus), kuris negali būti mažesnis kaip 3,1 kv. m, ir jokie kiti imperatyvaus pobūdžio nacionaliniai ar tarptautiniai teisės aktai, įskaitant EŽTK, konkrečiai nenustato vienam asmeniui pataisos namuose turinčio tekti ploto normos ar gyvenamojo ploto apskaičiavimo metodikos, taip pat konkretaus nuteistųjų skaičiaus, galinčių gyventi bendrabučio tipo gyvenamojoje patalpoje. Konkretus apgyvendinamų nuteistųjų skaičius konkrečioje laisvės atėmimo įstaigos bendrabučio tipo gyvenamojoje patalpoje nustatomas laikantis minėtos Vidaus tvarkos taisyklių nuostatos, atsižvelgiant į patalpos plotą, ir sprendimą dėl to priima konkrečiai laisvės atėmimo bausmę vykdanči įstaiga, o ne Ministerija.

Taigi, pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. birželio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. TA-306-556/2023

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00340-2022-6

Procesinio sprendimo kategorija 20.5.1

[Prieiga internete](#)

Dėl leidimo nuteistajam išvykti su palyda į sutuoktinės laidotuves, kai apie laidotuvių vietą ir laiką kalinimo įstaiga informuojama likus 2,5 val. iki suplanuotos ceremonijos pradžios

Šioje byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos, kurią pareiškėjas kildino iš Marijampolės pataisos namų (toliau – Marijampolės PN) pareigūnų neteisėtų veiksmų, sprendžiant dėl leidimo pareiškėjui dalyvauti sutuoktinės laidotuvėse ir trumpalaikės išvykos už pataisos įstaigos ribų organizavimo, atlyginimo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė.

⁶ Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2003 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 194 patvirtintos Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.

Teisėjų kolegija nustatė, kad pareiškėjas 2022 m. sausio 22 d. (šeštadienį) buvo informuotas apie savo sutuoktinės mirtį, 2022 m. sausio 24 d. (pirmadienį) ryte pareiškėjas pateikė prašymą Marijampolės PN direktoriui ir prašė jį išleisti trims paroms į žmonos laidotuves; pareiškėjas nurodė, jog vyktų pas žmonos seserį. Į bylą pateikta pareiškėjo prašymo kopija patvirtino, kad Resocializacijos skyriaus specialistas ant prašymo užrašė, jog pareiškėjui buvo paaiškinta, kad jis nebus išleistas trims paroms, nes neatitinka BVK 104 straipsnio („Nuteistųjų trumpalaikė išvyka iš pataisos įstaigos“) (redakcija, galiojusi iki 2023 m. sausio 1 d.) numatytų reikalavimų, taip pat nurodyta, kad pareiškėjui pasiūlyta kelionė įstaigos transportu su palyda, tai išgirdęs nuteistasis nurodė, kad visai niekur nevažiuos, nes dėl tokio trumpo laiko neapsimoka mėtyti pinigų.

Bylos duomenimis, informacijos apie sutuoktinės laidotuvių laiką ir vietą, apie tai, kad jis vis dėlto pageidauja vykti į laidotuves su palyda, pareiškėjas anksčiau kaip 2022 m. sausio 25 d. 13.25 val. pokalbio pas Resocializacijos skyriaus pareigūnus metu neteikė; pareiškėjui pokalbio metu pasakius, kad laidotuvės suplanuotos šiandien (t. y. 2022 m. sausio 25 d.) 16.00 val., su pareiškėju bendravę Resocializacijos skyriaus pareigūnai akivaizdžiai nustebo, pradėjo teirautis, kodėl apie tai pareiškėjas negalėjo pranešti anksčiau, apgailėstaudami nurodė, jog per tokį trumpą laiką nespės parengti dokumentų, skirti pareigūnų, transporto, pastebėjo, kad būtų spėję organizuoti pareiškėjo kelionę, jei bent iš vakaro būtų žinoję laidotuvių vietą, laiką ir tai, jog pareiškėjas sutinka į laidotuves vykti su palyda. Teisėjų kolegija pabrėžė, kad pareiškėjas byloje netvirtino, jog apie laidotuvių vietą ir laiką Marijampolės PN pareigūnams pranešė anksčiau, aiškiai išreiškė valią vykti su palyda į sutuoktinės laidotuves. Byloje nenustatyta, kad pareiškėjui buvo ribojamos galimybės susisiekti su už laidotuves atsakingu asmeniu, kreiptis į Marijampolės PN pareigūnus ir tikslinti esminę, su jo išvyka susijusią informaciją.

Įvertinus byloje nustatytas aplinkybes, konstatuota, kad pareiškėjo išvyka į laidotuves nebuvo suorganizuota ne dėl Marijampolės PN pareigūnų neveikimo, nerūpestingo ar aplaidaus elgesio, o dėl to, jog pareiškėjas savo pageidavimą vykti į laidotuves lydint pareigūnams, duomenis apie laidotuvių vietą ir laiką atsakovo atstovui nurodė likus 2,5 val. iki suplanuotos ceremonijos pradžios. Teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad pareiškėjo deklaratyvūs teiginiai, jog Marijampolės PN minėtomis aplinkybėmis būtų spėję jį nuvežti į laidotuves, kadangi tarp miestų nedidelis atstumas, nekeičia vertinimo, kad šiuo atveju nėra pagrindo konstatuoti atsakovo atstovo neteisėtus veiksmus. Šiuo aspektu pažymėta, kad Marijampolės PN yra pataisos įstaiga, kuri privalo nuolat užtikrinti nuteistųjų apsaugą ir priežiūrą, pagal Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2020 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. V-88 patvirtintos Laisvės atėmimo vietų įstaigų apsaugos ir priežiūros instrukcijos 95–99 punktų nuostatas nuteistojo palydai turi būti skirti ne mažiau kaip du pataisos pareigūnai. Taigi, objektyviai per tokį trumpą laiką pareiškėjo išvykos nebuvo įmanoma suorganizuoti, o atstumas tarp miestų nėra esminė aplinkybė.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmetas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. TA-374-662/2023

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-00649-2022-9

Procesinio sprendimo kategorija 20.5.1

[Prieiga internete](#)

Dėl galimybės nuteistajam, patalpintam į kamerų tipo patalpas nuobaudai atlikti, pasiimti jam paskirtus vaistus

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos, kurią pareiškėjas kildino iš to, kad nuo 2022 m. balandžio 5 d. iki 2022 m. balandžio 15 d., patalpinus jį į kamerų tipo patalpas nuobaudai atlikti, Alytaus pataisos namų (toliau – Alytaus PN) pareigūnai neleido jam su savimi pasiimti ir turėti gydytojo paskirtų nuolat (nepertraukiamai) vartojamų vaistų, atlyginimo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą tenkino iš dalies ir priteisė jam iš atsakovo 140 Eur neturtinei žalai atlyginti.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad BVK 11 straipsnio 1 dalyje yra išvardytos bendrosios nuteistųjų teisės, tarp jų – teisės aktų nustatyta tvarka gauti medicinos pagalbą (3 p.). Nuteistieji turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka gauti medicinos pagalbą pataisos įstaigoje veikiančioje sveikatos priežiūros tarnyboje, taip pat jiems turi būti sudarytos sąlygos į medicinos pagalbos prienamumą, be kita ko, jiems paskirtų vaistų ir kitų vaistinių preparatų gavimą ir vartojimą.

Šioje byloje pareiškėjas nurodė, kad 2022 m. balandžio 5–15 d., kai jis buvo patalpintas į kamerų tipo patalpas nuobaudai atlikti, jam nebuvo sudaryta galimybė pasiimti su savimi jam paskirtus vaistus. Atsakovas

nepateikė jokių argumentų ar dokumentų, paneigiančių pirmosios instancijos teismo nustatytą aplinkybę, jog pareiškėjas nuolat nepertraukiamai vartojo jam paskirtus vaistus, paskirtą datą kreipdavosi į gydytojus dėl gydymo pratęsimo ir vaistų išdavimo. Be to, byloje esantys duomenys patvirtino, kad pareiškėjas 2022 m. balandžio 5 d., prieš uždarant jį į uždarą zoną (pirmiausiai, izoliuojant jį laikino sulaikymo kameroje 48 val.), su savimi neturėjo vaistų. Byloje nebuvo duomenų, kad pareiškėjui buvo sudaryta galimybė turėti su savimi ir vartoti jam paskirtus vaistus 2022 m. balandžio 5–15 d., kai jis buvo patalpintas į kamerų tipo patalpas nuobaudai atlikti.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad pareiškėjas turi teisę pasirinkti savo pažeistų teisių gynimo būdą, todėl aplinkybė, kad jis kreipėsi į teismą dėl neturtinės žalos atlyginimo priteisimo, prieš tai nepateikęs skundo Alytaus PN dėl sudarytų kliūčių nuolat vartoti vaistus, pati savai nereiškia, kad pareiškėjo skunde išdėstyti argumentai neatitinka tikrovės. Taip pat atkreipė dėmesį į tai, jog pareiškėjas teigė, kad jis žodžiu prašė pareigūnų leisti jam pasiimti vaistus, tačiau pareigūnai nepaisė jo prašymų. Atsižvelgdama į byloje nustatytas aplinkybes, patvirtinančias pareiškėjo rūpestingą ir aktyvų elgesį vartojant jam paskirtus vaistus, teisėjų kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo pozicijai, kad nėra pagrindo abejoti, jog pareiškėjas kreipėsi į pareigūnus dėl leidimo pasiimti iš būrio vaistus.

Įvertinusi aptartas aplinkybes, teisėjų kolegija priėjo prie išvados, kad pareiškėjui nebuvo sudaryta galimybė vartoti jam paskirtus vaistus, kuriuos jis privalo vartoti nuolat nepertraukiamai, taigi buvo pažeista pareiškėjo teisė gauti medicinos pagalbą. Teisėjų kolegijai nekilo abejonių, kad pareiškėjui 11 dienų negalint vartoti jam paskirtų vaistų, tai sukėlė jam nepatogumus, diskomfortą ir kitus neigiamus išgyvenimus, kurių jis nebūtų patyręs, jei būtų buvęs laikomas teisės aktų reikalavimus atitinkančiomis sąlygomis. Teisėjų kolegija taip pat sprendė, kad šiuo atveju nėra pagrindo sumažinti pareiškėjui priteisto neturtinės žalos atlyginimo dydį.

Taigi, atsakovo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. birželio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. TA-382-789/2023

Teismo proceso Nr. 3-62-3-00979-2022-5

Procesinio sprendimo kategorija 20.5.1

[Prieiga internete](#)

Dėl privatumo pažeidimo paimant šlapimo mėginį

Nagrinėtoje byloje pareiškėjas kreipėsi į teismą prašydamas priteisti neturtinės žalos, kildinamos, be kita ko, iš to, kad atliekant narkotikų testą jis buvo privestas šlapintis atidarytomis sanitarinio mazgo durimis, stebint pareigūnui, atlyginimą.

Pirmosios instancijos teismas, įvertinęs atsakovo atstovo nurodytas aplinkybes, kad nuteistieji bando sukeisti savo tikrąjį šlapimo mėginį kitu, iš anksto paruoštu ir su savimi dažniausiai apatiniuose rūbuose įvairiose talpose atsineštu šlapimu, todėl prieš patikrinimą dėl apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų atliekama visuminė krata, šlapimo mėginio ėmimo metu būtina stebėti, kad nuteistieji nepasinaudotų šalutinėmis priemonėmis siekdami suklastoti mėginį, todėl patalpos durys turi būti pravertos, pažymėjo, kad nėra pagrindo tvirtinti, jog buvo pažeistas pareiškėjo privatumas, jis žeminamas.

LVAT teisėjų kolegija nesutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad šiuo aspektu pažeidimo nebuvo. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad pagal Aprašo⁷ 8 punktą asmens neblaivumas (girtumas) ar apsvaigimas nuo psichiką veikiančių medžiagų nustatomas: laisvės atėmimo vietų įstaigos direktoriaus įsakymu nustatytose patalpose (8.1 p.); probacijos tarnybos pareigūnai patikrinimą atlieka patalpose, kurios atitinka higienos sąlygas (tualetu ar vonios kambarys) arba tokiomis sąlygomis, kad nebūtų žeminama tikrinamo asmens garbė ir orumas (8.2 p.). Pagal Instrukcijos⁸ 145 punktą visuminė asmens krata atliekama atskiroje patalpoje. Prieš kratą pasiūloma atiduoti daiktus, nenumatytus suimtiesiems (nuteistiesiems) leidžiamų įsigyti ir turėti daiktų sąrašuose. Po to nurodoma suimtajam (nuteistajam) paeiliui nusiimti galvos apdangalą, nusiauti avalynę,

⁷ Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2021 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. V-42 patvirtintas Laisvės atėmimo vietų įstaigose laikomų asmenų ir probacijos tarnybos prižiūrimų asmenų neblaivumo (girtumo) arba apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų nustatymo tvarkos aprašas.

⁸ Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2020 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. V-88 patvirtinta Laisvės atėmimo vietų įstaigų apsaugos ir priežiūros instrukcija.

nusirengti drabužius iki apatinių drabužių. Visi turimi daiktai įdėmiai apžiūrimi ir apčiupinėjami. Ypatingas dėmesys atkreipiamas į drabužio siūles, apykaklę, pamušalą. Prireikus įtartinos drabužių vietos praduriamos yla, siūlės išardomos. Avalynė apžiūrima iš išorės ir vidaus. Suimtajam (nuteistajam) nurodoma pakelti rankas ir plačiai iššergti kojas. Kratą atliekantis pareigūnas kratą atlieka nuosekliai, apčiupinėdamas suimtojo (nuteistojo) kūną iš viršaus į apačią, o paskui apsukęs nuteistąjį – iš apačios į viršų. Suimtojo (nuteistojo) kūnas apčiupinėjamas per baltinius (prireikus, kūnas apžiūrimas).

Šiame kontekste teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad atsakovo atstovas nurodė, jog prieš imant šlapimo mėginį pareiškėjui buvo atlikta visuminė krata. Todėl lieka neaišku, kokia buvo būtinybė palikti atviras duris ir stebėti pareiškėją (šių aplinkybių atsakovo atstovas neneigė), jei prieš paimant šlapimo mėginį buvo atlikta visuminė krata ir jokių draudžiamų daiktų pas pareiškėją rasta nebuvo. Atsižvelgdama į tai, teisėjų kolegija sprendė, kad šiuo atveju pareiškėjo privatumas paimant šlapimo mėginį buvo pažeistas. Tačiau teisėjų kolegija akcentavo, kad pažeidimas buvo vienkartinis, byloje nebuvo duomenų, jog nurodytas pažeidimas turėjo įtaką pareiškėjo sveikatai, taip pat nenustatyta, kad atsakovo atstovas būtų sąmoningai siekęs pažeminti pareiškėjo orumą ar nežmoniškai su juo elgęsis.

Taigi, pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas, pripažįstant, kad buvo pažeista pareiškėjo teisė į Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytas kalnimo sąlygas.

2023 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. TA-453-552/2023

Teismo proceso Nr. 3-62-3-00649-2022-9

Procesinio sprendimo kategorija 20.5.1

[Prieiga internete](#)

24. Vietos savivalda

24.4. Administracinių paslaugų teikimas

Dėl vietos savivaldos institucijos pareigos, sprendžiant dėl komunalinių atliekų surinkimo konteinerių stovėjimo vietos, atsižvelgti į asmens su negalia teisių ir interesų apsaugą

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Prienų rajono savivaldybės mero sprendimo, kuriuo netenkintas pareiškėjos prašymas pakeisti komunalinių atliekų surinkimo konteinerių stovėjimo vietą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjos skundą, konstatavęs, kad komunalinių atliekų surinkimo aikštelės vieta atitiko minimalius atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimus.

Aptariamam atveju LVAT svarbia aplinkybe laikė tai, kad pareiškėjos nusiskundimai buvo grindžiami medicininiais dokumentais, patvirtinančiais kartu gyvenančio nepilnamečio sūnaus ypatingą sveikatos būklę (negalią, specialiuosius sveikatos poreikius, alergiją). Šiuo aspektu pažymėta, jog komunalinių atliekų surinkimo konteinerių vietos parinkimas, patvirtinimas ar keitimas – aplinkos apsaugos ir vietos savivaldos teisės dalykas, tačiau jis tam tikrais atvejais gali būti ypatingai susijęs su kitokiais santykiais ir juos reglamentuojančiais specialiaisiais teisės aktais.

Įvertinęs Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo (šiuo metu – Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas) nuostatų, susijusių su savivaldybės funkcijomis neįgalųjų socialinės integracijos politikos formavimo ir įgyvendinimo srityje, raidą, LVAT darė išvadą, kad asmens su negalia teisių ir interesų apsauga – nuosekli ir tvari įstatymų leidybos vertybinė kryptis, prioritetinga gairė, kuri svarbi pareiškėjai ginant ne savo, bet kartu gyvenančio jos [nepilnamečio] neįgalaus sūnaus teises ir interesus. Todėl nagrinėtame ginče turėjo būti nustatyta, ar kartu su pareiškėja gyvenančio jos nepilnamečio sūnaus neįgalumas (specialūs medicininiai poreikiai, alergija) pats savaime suponavo pareiškėjos reikalavimų pagrįstumą.

LVAT tenkino pareiškėjos apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo tenkino pareiškėjos skundą, panaikino skundžiamą Prienų rajono savivaldybės mero sprendimą ir įpareigojo pareiškėjos prašymą keisti komunalinių atliekų surinkimo konteinerių stovėjimo vietą nagrinėti iš naujo, taip pat priteisė pareiškėjai jos patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

2023 m. birželio 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-255-1188/2023

Teismo proceso Nr. 3-62-3-01253-2021-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 24.4; 24.7

[Prieiga internete](#)

27. Visuomenės informavimas

27.1. Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos sprendimai

Dėl Žurnalistų etikos inspektoriaus kompetencijos nagrinėti skundą dėl draudimo komentuoti socialinio tinklo paskyroje

Pareiškėja kreipėsi į teismą su skundu, prašydama panaikinti Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos (toliau – Tarnyba) sprendimą, kuriuo buvo atsisakyta nagrinėti pareiškėjos skundą (toliau – Sprendimas).

Pareiškėja skunde nurodė, kad dėl jai nežinomų priežasčių ji buvo „užblokuota“ – atjungta nuo socialinio tinklo „Facebook“ puslapio „Mažeikių rajono savivaldybė“. Nors Mažeikių rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė) yra viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas), t. y. socialinio tinklo „Facebook“ puslapio „Mažeikių rajono savivaldybė“ valdytojas ir atsako už socialinio tinklo „Facebook“ puslapyje paskelbtą informaciją, tačiau Savivaldybės atstovai piktnaudžiauja užimamomis pareigomis, neteisėtai ir nepagrįstai, be jokio teisinio pagrindo neleisdami pareiškėjai naudotis Savivaldybės socialinio tinklo „Facebook“ puslapiu.

Tarnyba Sprendimu atsisakė nagrinėti pareiškėjos skundą, argumentuodama tuo, kad žurnalistų etikos inspektoriaus kompetencija apibrėžta Visuomenės informavimo įstatymo (toliau – VIĮ) 50 straipsnyje, o aplinkybės dėl draudimo komentuoti socialinio tinklo „Facebook“ puslapyje „Mažeikių rajono savivaldybė“ nėra priskirtinos žurnalistų etikos inspektoriaus kompetencijai, t. y. žurnalistų etikos inspektoriui nėra suteikta teisė įpareigoti savivaldos institucijas leisti konkrečioms asmenims komentuoti savivaldos institucijos paskyroje socialiniame tinkle.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjos skundą.

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes aptarto reglamentavimo kontekste, LVAT teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo išvadomis, jog VIĮ 50 straipsnio 1 dalyje nėra numatyta tokia žurnalistų etikos inspektoriaus funkcija, kurios pagrindu jis turėtų vertinti draudimą komentuoti socialinio tinklo „Facebook“ puslapiuose, žurnalistų etikos inspektoriui taip pat nėra suteikta teisė įpareigoti savivaldos institucijas leisti konkrečioms asmenims, šiuo atveju pareiškėjai, komentuoti savivaldos institucijos paskyroje socialiniame tinkle. Pareiškėja skunde Tarnybai nenurodė jokios visuomenės informavimo priemonėje paskelbtos informacijos, dėl kurios būtų galima atlikti tyrimą visuomenės informavimo principų pažeidimo aspektu, taigi Tarnyba, vadovaudamasi VIĮ 50 straipsnio 3 dalies 8 punktu, 9 dalies 1 punktu, pareiškėjos skundą pagrįstai atsisakė nagrinėti.

LVAT pažymėjo, kad nepagrįsti pareiškėjos apeliacinio skundo argumentai, jog nei Tarnyba, nei pirmosios instancijos teismas nepasisakė dėl viešosios informacijos, kurią rengia ir skelbia Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Ryšių su visuomene skyrius bei talpina Savivaldybės oficialiame socialinio tinklo „Facebook“ puslapyje, prieinamumo. Šiuo aspektu, įvertinę Konstitucijos 25 straipsnyje įtvirtintą, VIĮ 4 straipsnyje detalizuotą, be kita ko, visuotinai EŽTK 10 straipsnyje pripažįstamą fundamentalią kiekvieno asmens teisę laisvai reikšti savo mintis ir įsitikinimus, nevaržomai rinkti, gauti ir skleisti informaciją ir idėjas, tiek pirmosios instancijos teismas, tiek atsakovas priėjo prie pagrįstos išvados, kad ši nuostata nereiškia, jog visuomenės informavimo priemonė kiekvienam asmeniui privalo suteikti platformą jo minčių ir idėjų sklaidai įrašų, komentarų ar bet kokia kita forma. Apeliaciniame skunde pareiškėja nepateikė jokių argumentų, kurie suteiktų pagrindą suabejoti tokia pirmosios instancijos teismo išvada.

Apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. birželio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1026-1047/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02222-2022-7

Procesinio sprendimo kategorija 27.1

[Prieiga internete](#)

28. Valstybės garantuojama teisinė pagalba

28.3. Valstybės garantuojamą teisinę pagalbą teikiančio advokato pakeitimas

Dėl galimybės pakeisti mediatorių

Dėl galimybės vykdyti mediaciją nuotoliniu būdu, kai viena iš ginčo šalių su tuo nesutinka

Byloje ginčas kilo dėl Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos (toliau – Tarnyba, atsakovas) Kauno skyriaus sprendimo, kuriuo atsakyta keisti šios Tarnybos sprendimu privalomosios mediacijos paslaugas paskirtą teikti mediatorę A. M. sprendžiant ginčą tarp V. P. ir I. B. dėl santuokos nutraukimo ir kitų susijusių klausimų išsprendimo.

Pareiškėjos I. B. skundas pirmosios instancijos teismui buvo grindžiamas pozicija, kad mediatorė A. M., su ja bendraudama nekorektiškai ir neetiškai telefonu, ignoravo pareiškėjos prašymus dėl fizinės mediacijos vykdymo būtinybės, siekiant konfidencialumo užtikrinimo, rodė išankstinę nuomonę dėl negalimumo vykdyti mediaciją gyvai (*duomenys neskelbtini*), kur deklaruota sutuoktinio V. P. gyvenamoji vieta, ar (*duomenys neskelbtini*), kur deklaruota pareiškėjos gyvenamoji vieta, ir galimumo vykdyti tik nuotolinę mediaciją arba mediaciją gyvai (*duomenys neskelbtini*), o nesant pareiškėjos pritarimo tam – dėl mediacijos pabaigimo ir tai patvirtinančios pažymos išdavimo, kas nesuderinama su mediacijos tikslais, pareiškėjai neturint galimybių atvykti į (*duomenys neskelbtini*).

Pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo patenkintas pareiškėjos skundas ir panaikintas Tarnybos Sprendimas, įpareigojant Tarnybą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą pakeisti paskirtą mediatorę, buvo grindžiamas išvada, kad atsakovui įgyvendinant diskrecijos teisę nuspręsti dėl jo paskirtos mediatorės pakeitimo, esant to prašančios pareiškėjos subjektyviam nepasitikėjimui mediatorė ir šio nepasitikėjimo pagrindimui pakankamai konkrečiais ir aiškiais motyvais, turi vadovautis gero viešojo administravimo, teisėtų lūkesčių apsaugos ir kitais bendraisiais teisės principais, taip pat mediacijos instituto esme ir paskirtimi.

LVAT akcentavo, kad mediatoriaus skyrimo reglamentavimas Mediacijos įstatyme neapima paskirto mediatoriaus keitimo atskiro reglamentavimo, kuris nėra pažodžiui nustatytas šiame įstatyme. Tačiau, teisėjų kolegijos vertinimu, Mediacijos įstatyme nustatytas mediatoriaus skyrimo reglamentavimas turi būti aiškinamas kaip pagal jo prasmę ir paskirtį apimantis paskirto mediatoriaus objektyviai būtiną pakeitimą dėl ligos, mirties ar paaiškėjusio interesų konflikto arba paaiškėjusių kitų svarbių aplinkybių.

Be to, LVAT akcentavo, kad Mediacijos įstatyme nėra pažodžiui reglamentuojamas Tarnybos paskirto mediatoriaus pakeitimas jo korektiškumu ir etika suabejojusio ir tai aiškiai pagrindusio vieno iš sutuoktinių prašymu, pavyzdžiui, kai paaiškėja ar negali būti visiškai paneigiamos tokios aplinkybės, kurioms anksčiau esant prieš to mediatoriaus paskyrimą toks mediatorius nebūtų paskirtas dėl reikalavimų Tarnybai „vadovautis objektyvumo ir nešališkumo principais, atsižvelgti į <...> kitas svarbias aplinkybes“ (14 str. 5 d.). Tačiau tokie įstatymo reikalavimai, teisėjų kolegijos vertinimu, turi būti įgyvendinami viešojo administravimo srityje ne tik priimant Tarnybos sprendimą skirti mediatorių, bet ir nagrinėjant vieno iš sutuoktinių, kuris nepasitiki paskirtuoju mediatoriumi, argumentuotus prašymus jį pakeisti. Jei pagal tokius prašymus paaiškėja „kitos svarbios aplinkybės“, kaip antai vienam iš sutuoktinių nepriimtinos paskirto mediatoriaus teikiamos privalomosios mediacijos paslaugos tik nuotoliniu būdu arba gyvai vykdoma mediacija tik vietoje, kurioje negyvena sutuoktiniai arba vienas iš jų, Tarnyba privalo nagrinėti prašymą pakeisti mediatorių taip, kad būtų tinkamai užtikrinta Mediacijos įstatyme nustatyta jos pareiga (14 str. 5 d.), taip pat Viešojo administravimo įstatyme įtvirtinti viešojo administravimo principai.

Akcentuota, kad Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba turi skirti patalpas privalomajai mediacijai vykdyti. Ginčo šalių ir mediatoriaus susitarimu privalomoji mediacija gali būti vykdoma ir kitose patalpose (Mediacijos įstatymo 21 str. 6 d.). Vadinasi, pareiškėjai pageidaujant privalomosios mediacijos vykdymo gyvai (*duomenys neskelbtini*), kur deklaruota sutuoktinio gyvenamoji vieta, ar (*duomenys neskelbtini*), kur deklaruota pareiškėjos gyvenamoji vieta, Tarnybos Kauno skyrius turi skirti atitinkamas patalpas privalomajai mediacijai vykdyti, jei su tuo sutinka ir tuo yra suinteresuotas prašymą dėl privalomosios mediacijos vykdymo pateikęs sutuoktinis. Jo prieštaravimas privalomosios mediacijos vykdymui gyvai ir pageidavimas tik nuotoliniu būdu vykdomos privalomosios mediacijos, kaip tai numatyta minėtoje Mediacijos įstatymo nuostatoje „Civilinių ginčų mediacijos metu gali būti naudojamos informacinės ir elektroninių ryšių technologijos“ (15 str. 1 d.), teisėjų kolegijos vertinimu, negali būti grindžiamas vien tik jo dabartine darbo vieta. Atsižvelgiant į šeimos teisinių santykių specifiškumą, mediacija informacinių ir elektroninių ryšių technologijos priemonių pagalba galima, kai su tuo sutinka abi šalys.

LVAT pabrėžė, kad Mediacijos įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje įtvirtintas principas, jog parenkant mediatorių, taip pat turi būti užtikrinamas tolygus į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą įrašytų mediatorių darbo krūvio paskirstymas. Tačiau jis negali dominuoti siekiant mediacijos, kaip privalomo šeimos ginčų sprendimo procedūrinio instrumento, taikomo siekiant teisinės taikos, tikslų, *inter alia* (be kita ko) užtikrinant tinkamą Mediacijos įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje įtvirtintų teisių įgyvendinimą bei pareigų vykdymą.

LVAT pažymėjo, jog ginčo baigtį lėmė ne tai, kad mediatorė A. M. pagal Mediatorių veiklos vertinimo komisiją nepažeidė etikos ir kitų mediacijos paslaugų teikimo reikalavimų ar kad konfidencialumo principas gali būti užtikrinamas nuotoliniame mediacijos procese arba kad V. P., dirbdamas (*duomenys neskelbtini*), esą neturi galimybių dalyvauti mediacijoje kontaktiniu būdu, bet tai, kad I. B., sutikusi su V. P. iniciatyva pradėti privalomąją mediaciją, pagal šio skatintino alternatyvaus šeimos ginčo sprendimo būdo prasmę ir paskirtį teisėtai siekė nenuotolinio (susitikimo gyvai, žodinio) mediacijos vykdymo ir prašė pakeisti tam be teisėto pagrindo prieštaraujančią atsakovo paskirtą mediatorę. Todėl atmesti apeliacinio skundo argumentai, kuriais buvo pabrėžiama Mediatorių veiklos vertinimo komisijos pozicija ir konfidencialumo principo galimybė nuotoliniame mediacijos procese bei V. P. darbinė veikla (*duomenys neskelbtini*), ir pritarta pirmosios instancijos teismo pozicijai, kad atsakovas, turėdamas diskrecijos teisę nuspręsti dėl jo paskirtos mediatorės pakeitimo, esant to prašančios pareiškėjos subjektyviam nepasitikėjimui mediatore ir šio nepasitikėjimo pagrindimui pakankamai konkrečiais ir aiškiais motyvais, turi vadovautis gero viešojo administravimo, teisėtų lūkesčių apsaugos ir kitais bendraisiais teisės principais, taip pat mediacijos instituto esme ir paskirtimi.

Atsakovo Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos apeliacinis skundas atmestas. Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-267-1188/2023

Teismo proceso Nr. 3-62-3-01003-2021-3

Procesinio sprendimo kategorija 28.3

[Prieiga internete](#)

29. Nacionalinių, Europos Sąjungos ir užsienio institucijų finansinė parama

29.1. Paraiškų administravimas

29.1.1. Paraiškų priėmimas, vertinimas ir paramos išmokėjimas

Dėl paramą administruojančios institucijos pareigos, kilus abejonių dėl nurodytų nekilnojamojo turto duomenų tikslumo, juos patikrinti Nekilnojamojo turto registre arba dėl tokių duomenų tikslinimo kreiptis į pareiškėją

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) sprendimo, kuriuo atmesta pareiškėjo paraiška dėl patalpų nuomos mokesčio kompensacijos, pagrįstumo ir teisėtumo.

Ginčas išankstine ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka buvo išnagrinėtas Lietuvos administracinių ginčų komisijoje, kuri atmetė pareiškėjo skundą. Pirmosios instancijos teismas, konstatavęs, kad skundžiamas INVEGA sprendimas buvo priimtas neįvertinus visų faktinių aplinkybių bei neatitiko viešojo administravimo subjekto individualiam administravimo aktui keliamų reikalavimų, tenkino pareiškėjo skundą – panaikino Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimą, skundžiamą INVEGA sprendimą ir įpareigojo atsakovą iš naujo įvertinti pareiškėjo paraišką.

Nagrinėtu atveju neigiamą atsakovo sprendimo priėmimą lėmė tai, kad pareiškėjas paraiškoje nurodė netikslų nuomojamo nekilnojamojo turto objekto unikalų numerį, todėl atsakovas pagal paraiškoje nurodytą objekto unikalų numerį nerado duomenų, kad pareiškėjo nuomos sutartis, sutarties pratęsimas ar nauja sutarties redakcija buvo įregistruota VĮ Registrų centre. Šiuo aspektu LVAT pažymėjo, jog atliekant paraiškos vertinimą, atsakovui turėjo kilti abejonių dėl galbūt netiksliai nurodytų duomenų. Be to, paraiškos dalyje „Nuomos sutarties informacija“ pareiškėjas nurodė nuomojamo objekto adresą, todėl atsakovas Nekilnojamojo turto registre pats galėjo patikrinti objekto unikalų numerį pagal paraiškoje nurodytą veiklos adresą arba, remiantis Aprašo⁹ 25 punktu, kreiptis į pareiškėją su prašymu pateikti trūkstamus duomenis ar juos patikslinti, tačiau to nepadarė. LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėtu atveju nebuvo pagrindo spręsti, kad tai būtų neproporcinga administracinė našta atsakovui.

LVAT atmetė atsakovo apeliacinį skundą.

2023 m. birželio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-636-968/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01395-2021-6

⁹ Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 4-275 patvirtintas Priemonės „Dalinis nuomos mokesčio kompensavimas labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ valstybės pagalbos schemos ir sąlygų aprašas.

Procesinio sprendimo kategorija 29.1.1

[Prieiga internete](#)

35. Lošimų ir loterijų priežiūra bei kontrolė

Dėl pareigos anuliuoti lažybas ir sustabdyti laimėjimų išmokėjimą, o ne apriboti asmens statymus, kai lažybų organizatorius nustato klaidingą koeficientą ir reikiamu metu nepakeičia jo į teisingą koeficientą

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos (toliau – Priežiūros tarnyba) įsakymo, kuriuo pareiškėjui skirta bauda už tai, kad jis priėmė sprendimą apriboti trečiojo suinteresuoto asmens statymus, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad skundžiamas įsakymas yra pagrįstas ir teisėtas. Pareiškėjas apeliaciniame skunde su pirmosios instancijos teismo sprendimu nesutiko.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas UAB „Baltic Bet“ (toliau – Bendrovė) 2020 m. rugsėjo 24 d. priėmė sprendimą pritaikyti trečiajam suinteresuotam asmeniui maksimalias statymų sumas dėl to, kad trečiasis suinteresuotas asmuo M. B. 2020 m. rugsėjo 22 d. atlikdamas statymus dėl ledo ritulio rungtinių Optibet.lt svetainėje pasinaudojo klaidingai bendrovės interneto svetainėje nurodytais koeficientais.

Trečiojo suinteresuoto asmens skundo pagrindu Priežiūros tarnyba, atlikusi patikrinimą, priėmė įsakymą, kuriame konstatavo, kad pareiškėjas priimdamas sprendimą apriboti trečiojo suinteresuoto asmens statymus, vadovaudamasis Nuotolinio lošimo organizavimo reglamento priedo Nr. 1 9 ir 50.2 punktais, netinkamai pritaikė minėtą reglamentą ir tuo pažeidė Azartinių lošimų įstatymo (toliau – ALĮ) 18 straipsnio 1 dalį, kurioje įtvirtinta, kad lošimai organizuojami pagal lošimo reglamentą. Įsakymu pareiškėjui už tai skirta 8 715 Eur bauda.

Bylai aktualus teisinis reguliavimas įtvirtintas ALĮ ir Bendrovės Nuotolinio lošimo organizavimo reglamento Priedo Nr. 1 Nuotolinio lošimo lažybų organizavimo taisyklėse, patvirtintose Priežiūros tarnybos direktoriaus 2021 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. DIE-95 (toliau – Taisyklės).

Taisyklių 56 punkte nustatyta, kad jeigu lažybų organizatorius, sudarydamas lažybas su lošėju, suklydo iš esmės (akivaizdžiai klaidingas lažybų koeficientas, praleistas kablelis, pranašume teigiamas ženklas sukeistas su neigiamu, papildoma lažybų įvykio pasiūla neatitinka pagrindinių to paties įvykio baigčių pasiūlos (nugalėtojas, suminis, pranašumas ir pan.), baigties koeficientas iš esmės skiriasi nuo tos pačios baigties koeficientų kitų lažybų bendrovių pasiūloje, įskaitant tuos, kuriuos siūlo statymo priėmimo metu) ir šią klaidą lažybų organizatorius nustatė po lažybų įvykio pradžios, tai lažybų organizatorius, vadovaudamasis raštišku vadovo sprendimu, anuliuoja lažybas ir sustabdo laimėjimų išmokėjimą. Apie tokį lažybų anuliovimą ir laimėjimų išmokėjimo sustabdymą bei jo priežastis lažybų organizatorius paskelbia viešai savo lažybų punktuose.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad Bendrovė pati pripažino, jog buvo nustačiusi klaidingą koeficientą ir reikiamu metu nepakeitė jo į teisingą koeficientą. Todėl, LVAT vertinimu, Bendrovė, suklydusi iš esmės, privalėjo veikti pagal Reglamentą ir, vadovaudamasi Reglamento priedo Nr. 1 (Taisyklių) 56 punktu, nustačiusi suklydimą iš esmės, anuliuoti lažybas bei gražinti statymus lošėjams.

Teisėjų kolegija konstatavo, kad atsakovas įsakymu pagrįstai pripažino Bendrovę pažeidusia ALĮ 18 straipsnio 1 dalį. Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas, o pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas.

2023 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-830-821/2023

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04503-2021-0

Procesinio sprendimo kategorija 35

[Prieiga internete](#)

41. Kiti ginčai viešojo administravimo srityje

Dėl teisės būti išklaustytam atliekant kontrolės procedūras

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) sprendimo, kuriuo buvo sustabdytas Ortopedijos techninių priemonių kompensavimo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis sutarties, sudarytos tarp pareiškėjo UAB „Medilita“ ir VLK, vykdymas, teisėtumo ir pagrįstumo. Sutartis buvo sustabdyta nustačius neteisėtą Privalomojo sveikatos

draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų panaudojimą (žalos dydis PSDF biudžetui – 29 287,26 Eur), vadovaujantis Ortopedijos techninių priemonių kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. V-234, 82¹.1 papunkčiu ir sutarties 7.3 papunkčiu.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė kaip nepagrįstą. Pareiškėjas apeliaciniame skunde su tokiu sprendimu nesutiko.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad ginčijamas sprendimas buvo priimtas dėl pažeidimų, užfiksuotų VLK atliekant pareiškėjo kontrolės procedūras. Valstybinės bei teritorinės ligonių kasos atliekamus veiksmus reglamentuoja Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2014 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. 1K-10 patvirtintas Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų įstaigų bei įmonių, sudariusių sutartis su Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos ar teritorinėmis ligonių kasomis, veiklos priežiūros tvarkos aprašas (toliau – Veiklos priežiūros aprašas).

Vadovaujantis Veiklos priežiūros aprašo 22 punktu, kontrolės procedūra atliekama dviem etapais: pirmiausia atliekamas patikrinimas, po to – ekspertizė. Pagal Veiklos priežiūros aprašo 25.7 punktą patikrinimą atliekantys specialistai, nustatę teisės aktų pažeidimus, turi teisę siūlyti įstaigų ar įmonių veiklos priežiūrą vykdančios institucijos vadovui taikyti teisės aktų nustatytas poveikio priemones pažeidimus padariusiai įstaigai ar įmonei. Nagrinėtu atveju iš ginčyto sprendimo buvo matyti, jog jis buvo priimtas vadovaujantis pažymoje užfiksuota patikrinimo metu nustatyta preliminaria žala PSDF biudžetui. Taigi sprendimas buvo grindžiamas dokumentu, kuriame pateikiami tik pirmojo kontrolės procedūros etapo (patikrinimo) duomenys ir išvados (Veiklos priežiūros aprašo 4.8 p.). Byloje taip pat nustatyta ir ginčo dėl to nebuvo, kad priimant sprendimą pareiškėjas nedalyvavo ir nebuvo pateikęs paaiškinimų ar pastabų. Nesutikimo su sprendimu argumentus ir įrodymus pareiškėjas teikė ne atsakovui, o skunde teismui.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 59 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad klausimas dėl kontrolės priemonės taikymo įstaigai svarstomas dalyvaujant jos atstovams. Jeigu įstaigos atstovai neatvyksta į klausimo svarstymą, sprendimas taikyti kontrolės priemonę priimamas be jų.

Teisėjų kolegija įvertino, kad VLK, priimdama skundžiamą sprendimą, pažeidė pareiškėjo teisę būti išklaustam. Atsakovas administracinės procedūros metu nepagrįstai pareiškėjui nesuteikė galimybės deramai ir realiai pareikšti savo nuomonę per administracinę procedūrą iki sprendimo, kuriuo pareiškėjui buvo pritaikytos kontrolės priemonės, priėmimo.

Pagrindinių procedūros taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą, pažeidimas šiuo atveju vertintas kaip pakankamas ir savarankiškas pagrindas pripažinti VLK sprendimą dėl sutarties stabdymo neteisėtu ir jį panaikinti.

LVAT pareiškėjo apeliacinį skundą tenkino ir priėmė naują sprendimą.

2023 m. birželio 7 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-840-821/2023

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02899-2021-6

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

Dėl kvorumo, vertinant Nemokumo administratorių rūmų visuotinio narių susirinkimo teisėtumą

Pareiškėjai – nemokumo administratoriai – kreipėsi į teismą, prašydami panaikinti Nemokumo administratorių rūmų (toliau – Rūmai) visuotiniame narių susirinkime priimtus nutarimus.

Pirmosios instancijos teismas tenkino pareiškėjų skundą, konstatavęs, kad ginčo susirinkime nebuvo Rūmų narių kvorumo.

Byloje nustatyta, kad Rūmus sudaro 399 nariai; ginčo susirinkime dalyvauti ir balsuoti darbotvarkės klausimais užsiregistravo 261 narys, t. y. susirinkimo pradžioje dalyvavo daugiau kaip 1/2 asociacijos narių. Tačiau susirinkimui prasidėjus savo dalyvio balsavimo teisę atsiėmė 93 Rūmų nariai, kurie priimant susirinkimo nutarimus nebedalyvavo, t. y. susirinkime nebeliko 1/2 asociacijos narių.

LVAT pažymėjo, kad atsižvelgiant į ginčo susirinkime susiklosčiusią situaciją, Rūmų įstatų 12.1 punkte įtvirtinta taisyklė¹⁰ negali būti aiškinama nepaisant teisingumo ir protingumo kriterijų. Nors nekilo abejonių, kad

¹⁰ Nemokumo administratorių rūmų visuotinis narių susirinkimas yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė Nemokumo administratorių rūmų narių. Nemokumo administratorių rūmų visuotiniame narių susirinkime dalyvaujančių

susirinkimo pradžioje buvo fiksuotas ne mažesnis kaip pusės Rūmų narių skaičius, kurio pasikeitimas pagal pirmiau nurodytą taisyklę nebeturėtų įtakos kvorumui konstatuoti, turint omenyje susirinkimo metu įvykusią situaciją, Rūmų įstatų 12.1 punkte išdėstytos taisyklės pažodinis aiškinimas prasilenktų su teisingo sprendimo priėmimu. Susirinkimą palikusių Rūmų narių skaičius buvo itin didelis, vien ši faktinė aplinkybė iš esmės turėjo nulemti Rūmų įstatų 12.2 punkte nurodytos taisyklės taikymą – pakartotinio susirinkimo sušaukimą. Nepasinaudojus aptariama norma ir ginčui persikėlus į teismą, kilęs socialinis konfliktas galėjo būti išspręstas tik tokiu keliu, kokį nurodė pirmosios instancijos teismas.

LVAT atmetė Rūmų apeliacinį skundą.

2023 m. birželio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-544-556/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03525-2021-3

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

Dėl žvyneliais padengto žaislo priskyrimo minkštam žaislui, kuriuo naudojasi jaunesni nei 36 mėnesių amžiaus vaikai

Patikrinimą atlikusi Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – Tarnyba) konstatavo, kad į rinką pateiktas pavojingas produktas – Gaminys, neatitikęs produktų saugą reglamentuojančių teisės aktų nustatytų produktų saugos reikalavimų. Sprendimu, kurį ginčijo pareiškėjas, uždrausta teikti Gaminį į rinką, informacija apie Gaminio neatitikimus ir konstatuotą rimtą riziką paskelbta RAPEX sistemoje. Pirmosios instancijos teismui nepanaikinus Tarnybos sprendimo, pareiškėjas pateikė apeliacinį skundą.

LVAT pažymėjo, kad su vartotojų teise susijusiuose klausimuose (įskaitant ir vartotojų saugą) svarbų vaidmenį atlieka vartotojų informavimas – kartu su gaminiais pateikiamos instrukcijos ir įspėjimai yra veiksniai, į kuriuos atsižvelgiama vertinant konkretaus gaminio saugą. Tačiau kartu pripažįstama, kad turi būti nustatytos tam tikros ribos, kiek verslininkams yra leidžiama remtis vien informacijos paradigma, o ne taikyti griežtesnes priemones, kaip antai konkrečius sektorinius reikalavimus, ypač vertinant pažeidžiamai asmenų grupei – vaikams – skirtus gaminius, kai jie, naudojami pagal paskirtį, šiems gali kelti grėsmę.

Vien faktas, kad dėl dalį paviršiaus dengiančių žvynelių žaislas gali būti mažiau malonus liesti, nenusveria bendro gaminio vertinimo, kad žaislas yra prikimštas minkštos medžiagos, jį lengva suspausti ranka, dalis paviršiaus yra minkštas (tekstilinis), t. y. išskyrus žvyneliais padengtą paviršiaus dalį, nedarančią įtakos bendram žaislo minkštumui (jo užpildymo medžiagai, galimybei jį lengvai suspausti), visos kitos ginčo žaislo savybės atitinka įprasto minkšto žaislo. Toks minkštas, nors ir dalyje paviršiaus žvyneliais padengtas, kimštinis žaislas yra patrauklus ir pagal paskirtį gali būti naudojamas ne tik vyresnių nei 36 mėnesių amžiaus vaikų, bet ir jaunesnių. Atitinkamai, įvertinęs tokio minkšto žaislo funkcijas, matmenis ir savybes, vienas iš tėvų ar prižiūrėtojų gali pagrįstai manyti, kad šis nedidelis ryškiaspalvį gyvūną vaizduojantis minkštas žaislas, nereikalaujantis jokių ypatingų ar vėlesnei vaiko raidai būdingų įgūdžių, yra skirtas naudoti ir jaunesniam nei 36 mėnesių amžiaus vaikui.

Minkšti žaislai savo prigimtimi yra myluotini/glaustini (angl. *cuddly*) žaislai dėl savo lengvumo, minkštumo bei švelnumo savybių. Tokie minkšti žaislai paprastai būna gyvūnėlių ar animacinių filmų herojų formų, skatina paprasčiausią žaidimą, nereikalaujantį jokio specialaus mokymosi, ir tampa vaikų kompanionais. Nors rinkoje iš tiesų yra daug minkštų žaislų, sukurtų arba aiškiai skirtų jaunesniems nei 36 mėnesių amžiaus vaikams žaisti, yra ir tokių daiktų, kuriuos, remiantis minėtomis priežastimis, būtų pagrįsta manyti naudosiant jaunesnius nei 36 mėnesių amžiaus vaikus. Beveik visais atvejais minkšti žaislai turėtų būti tinkami jaunesniems nei 36 mėnesių amžiaus vaikams ir nors dėl konkretaus žaislo dizaino pasitaiko išimčių, jos yra retos ir atspindi tokias papildomas savybes, kurios gali trukdyti vaikui priglausti (myluoti) žaislą; tokiu atveju žaislas būtų laikomas tinkamu vyresniems nei 36 mėnesių vaikams.

Kadangi tai, ar konkretus žaislas yra skirtas naudoti tam tikrai amžiaus grupei, lemia daikto paskirtis, o ji siejama su tėvų ar prižiūrėtojų gebėjimu, remiantis žaislo funkcijomis, matmenimis ir savybėmis, pagrįstai manyti, kad žaislas skiriamas naudoti nurodytos amžiaus grupės vaikui, padaryta išvada, kad net ir dėl žvynelių sumažinamo žaislo paviršiaus minkštumo ginčo žaislas netampa skirtu vien vyresniems nei 36 mėnesių amžiaus vaikams ir todėl jam taikomi griežtesni reikalavimai (įskaitant ir fizikines, mechanines savybes, tikrinamas

narių skaičius nustatomas pagal registracijos sąrašuose nurodytų Nemokumo administratorių rūmų narių skaičių. Nustačius esant kvorumą, pripažįstama, kad jis yra per visą susirinkimą.

sukimo bei tempimo bandymais), *inter alia* (be kita ko) atsižvelgiant į aukštą vartotojų saugos ir sveikatos apsaugos lygį, turi tenkinti tuos, kurie yra keliami jauniausių vaikų žaislams.

Atsižvelgiant į tai, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2023 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-773-821/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04020-2019-1

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

57. Bylos nagrinėjimo išlaidos

57.2. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas

Dėl išlaidų atlyginimo vietinės rinkliavos mokėtojui, kai jis nėra atsakingas už administratoriaus kreipimąsi į teismą

Pareiškėjas SJ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ kreipėsi į teismą su prašymu priteisti iš atsakovo P. Ž. 62,29 Eur nesumokėtos vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą ir 3,36 Eur delspinigių. Teisme gautas pareiškėjo pareiškimas dėl prašymo atsisakymo, kuriame nurodoma, jog atsakovas padengė dalį reikalaujamų sumų, o dalis reikalavimų buvo panaikinti atlikus perskaičiavimus, todėl atsisakoma pareikšto prašymo dėl visų reikalavimų ir prašoma bylą nutraukti.

Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmai nutartimi administracinę bylą nutraukė, priteisė iš pareiškėjo atsakovui 200 Eur bylinėjimosi išlaidų. Pareiškėjas atskirajame skunde teigė, kad teismas netinkamai išsprendė bylinėjimosi išlaidų priteisimo klausimą, nes netinkamai įvertino pateikto reikalavimo atsisakymo priežastį, nesiaiškino faktinių ginčo aplinkybių.

Teisėjų kolegija pastebėjo, kad ABTĮ tiesiogiai nereglementuoja bylinėjimosi išlaidų paskirstymo tais atvejais, kai administracinė byla nutraukiama, išskyrus ABTĮ 40 straipsnio 2 dalyje nurodytą atvejį. Todėl sprendžiant šalies patirtų teismo išlaidų atlyginimo klausimą tuomet, kai administracinė byla buvo nutraukta jos neišnagrinėjus iš esmės (t. y. kuomet nėra aišku, kieno naudai būtų buvęs priimtas galutinis teismo sprendimas), pirmiausia būtina įvertinti keltą ginčo turinį, kokioje bylos nagrinėjimo stadijoje byla buvo nutraukta, bei nustatyti, kas yra atsakingas dėl, šiuo atveju, atsakovo patirtų bylinėjimosi išlaidų. Būtina įvertinti, ar dėl pareiškėjo kreipimosi į administracinį teismą ir bandymo priverstine tvarka įgyvendinti (ginti) subjektines teises (atitinkamai ir dėl pareiškėjo patirtų išlaidų) nėra atsakingas atsakovas. Taigi atmesti apeliacinio skundo argumentai, kad pareiškėjui atsisakius skundo, ABTĮ nenustato galimybės bylinėjimosi išlaidas priteisti atsakovui.

Pasak LVAT, teismas aiškinosi faktines bylos aplinkybes, įpareigojo pareiškėją pateikti paaiškinimus, paskyrė žodinį teismo posėdį, apie kurį informavo proceso dalyvius, prašymas atlyginti bylinėjimosi išlaidas gautas elektroninėje byloje 2023 m. kovo 1 d. (likus 1 darbo dienai iki žodinio teismo posėdžio), tačiau pareiškėjas jokių paaiškinimų ir įrodymų nepateikė, į teismo posėdį neatvyko. Taigi pareiškėjui neatvykus į teismo posėdį, nepateikus paaiškinimų dėl prašymo priteisti bylinėjimosi išlaidas, nepateikus paaiškinimų ir įrodymų apie įskaitymo aplinkybes, byloje esant įrodymams, kad dalis skolos įskaityta, atsakovui apmokėjus dalį sąskaitų iki pareiškėjas kreipėsi į teismą, pirmosios instancijos teismas pagrįstai priėjo prie išvados, kad dėl pareiškėjo kreipimosi į administracinį teismą ir bandymo priverstine tvarka įgyvendinti (ginti) subjektines teises (atitinkamai ir dėl pareiškėjo patirtų išlaidų) nėra atsakingas atsakovas.

Teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas tinkamai vertino bylos faktines aplinkybes, tinkamai aiškino ir taikė proceso teisės normas, todėl tenkinti pareiškėjo atskirąjį skundą, o pirmosios instancijos teismo nutartį panaikinti nebuvo teisinio pagrindo.

2023 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-286-1047/2023

Teismo proceso Nr. 3-63-3-03571-2022-7

Procesinio sprendimo kategorija 53.4

[Prieiga internete](#)

58. Atskirų kategorijų bylų nagrinėjimo procesiniai ypatumai

58.4. Kitų bylų nagrinėjimo ypatumai

Dėl grupės skundo priėmimo, vertinant, ar keliamas bendras grupės narių reikalavimas

Pareiškėjų grupė, atstovaujama grupės atstovo asociacijos „Lietuvos tėvų forumas“, kreipėsi į teismą, prašydama nagrinėti skundą pagal grupės skundo proceso taisykles ir priteisti iš atsakovo Lietuvos valstybės kiekvienam pareiškėjui, grupės nariui, po 100 Eur neturtinės žalos atlyginimą.

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjų grupės skundą ABTĮ 126⁵ straipsnio 6 dalyje nurodytu pagrindu, paaiškinęs, kad negalima konstatuoti, jog yra keliamas bendras grupės narių reikalavimas (nes neturtinė žala patiriama ir turi būti vertinama individualiai), taip pat kai grupės skundas nėra tikslingesnis, efektyvesnis ir tinkamesnis būdas išspręsti konkretų ginčą negu individualūs skundai.

Teisėjų kolegija, aiškindama ABTĮ antros dalies antro skyriaus trečiajame skirsnyje įtvirtinto procesinio grupės skundo instituto nuostatas, *mutatis mutandis* (su būtinais (atitinkamais) pakeitimais) rėmėsi kasacinio teismo praktika, suformuota aiškinant grupės ieškinio institutą sudarančias teisės normas, įtvirtintas CPK XXIV¹ skyriuje „Grupės ieškinio bylų nagrinėjimo ypatumai“ ir nagrinėtos bylos kontekste priėjo prie šių išvadų: 1) ABTĮ įtvirtinto grupės skundo institutu siekiama: (i) užtikrinti didelių grupių, susidedančių iš asmenų, kuriuos vienija teisinis ir faktinis pagrindas byloje, teisę į ekonomišką ir efektyvią teisminę gynybą; (ii) sutrumpinti bylų procesą; (iii) užtikrinti vienodą teismų praktiką tokių pačių ar panašių bylų atžvilgiu ir taip prisidėti prie asmenų pasitikėjimo teismine sistema, teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos; 2) kreipiantis į teismą remiantis grupės skundo institutu yra svarbūs (i) kiekybės kriterijus (grupės narių skaičius) ir (ii) bendrumo požymis (grupės narius turėtų sieti tapatūs materialiniai teisiniai santykiai ir bendras suinteresuotumas bylos baigtimi); 3) naudojantis grupės skundo institutu gali būti reiškiami įvairaus pobūdžio skundai, įskaitant ir grupės skundą, kuriuo reiškiami reikalavimai priteisti padarytą žalą, todėl tai, kad reiškiantys tokius reikalavimus grupės nariai turi savo reikalavimus individualizuoti, *per se* (savaimė) nereiškia, kad grupės skundas neatitinka ABTĮ 126² straipsnio 2 ir (arba) 3 punktuose įtvirtintų reikalavimų, keliamų grupės skundai paduoti.

Nustatyta, kad apžvelgiamu atveju grupės skundą teikiančių fizinių asmenų grupę sudaro daugiau nei 20 pareiškėjų – nepilnamečių vaikų (mokinių) ir jų tėvų, kurie kreipėsi į teismą prašydami atlyginti neturtinę žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų. Pareiškėjų grupės skundas grindžiamas tapačiomis faktinėmis aplinkybėmis – visi pareiškėjai, t. y. tiek mokiniai, tiek jų tėvai nurodo patyrę žalą dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų dėl nepilnamečiams vaikams nutraukto kontaktinio ugdymo, taip pat dėl reikalavimo atlikti mokiniams medicininės intervencijas ir prašo teisme apginti jų pažeistas teises.

Teisėjų kolegijos vertinimu, vien tai, kad pareiškėjų reikalavimai yra individualaus pobūdžio, t. y. reikalauja individualaus (ar papildomo) pagrindimo, nesudaro sąlygos išvadai, jog pareiškėjų pasirinktas jų pažeistų teisių gynimo būdas yra negalimas. Tai neleidžia daryti išvados, kad papildomo argumentavimo poreikis grupės skundo atveju akivaizdžiai lems neekonomišką, neracionalų ir apsunkintą procesą. Todėl nėra prielaidų manyti, kad tikslingesnis, efektyvesnis ir tinkamesnis būdas analizuojamu atveju būtų individualių skundų nagrinėjimas atskirose bylose, nes pareiškėjų tapačius reikalavimus nagrinėjant individualiose bylose egzistuoja tikimybė, kad skirtingų teismų nagrinėjamos analogiškos faktinės aplinkybės bus vertinamos skirtingai. Teisėjų kolegija pritarė pareiškėjų grupės argumentams, jog šiuo atveju grupės skundas yra tikslingesnis, efektyvesnis ir tinkamesnis būdas išspręsti konkretų ginčą, negu individualūs skundai. Šioje byloje keliamas bendras grupės narių reikalavimas dėl neturtinės žalos atlyginimo. Aplinkybė, kad kiekvieno grupės nario teisės buvo pažeistos individualiu būdu, kas lemia reikalavimo suformulavimo ypatumus, neriboja galimybės pareiškėjų galbūt pažeistas teises ir interesus ginti pagal ABTĮ antros dalies antro skyriaus trečiojo¹ skirsnio „Grupės skundas“ proceso taisykles. Grupės skundai būtinas bendrumo požymis aiškintinas taip, kad grupės narius turėtų sieti tapatūs materialiniai teisiniai santykiai ir bendras suinteresuotumas bylos baigtimi. Bendrumo požymis negali būti aiškinamas tokiu būdu, jog paneigtų pareiškėjų teisę ir kartu pareigą suformuluoti individualius reikalavimus. Nepakankamo pagrindimo aplinkybės ar individualizavimo trūkumai, jei tokie būtų nustatyti, gali būti pašalinami kitomis procesinėmis priemonėmis, tačiau nesudaro prielaidų riboti pareiškėjų teisę pasinaudoti analizuojamu pažeistų teisių gynimo būdu. Kita vertus, tokie klausimai, kaip skundo pagrįstumas ar nepakankamas pagrįstumas, netinkama argumentacija šioje proceso stadijoje – sprendžiant skundo priėmimo klausimą – yra akivaizdžiai nesavalaikiai.

Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija padarė išvadą, kad teismui pareiškėjų grupės teikto skundo nėra pagrindo nelaikyti grupės skundu ABTĮ prasme. Dėl to pareiškėjų grupės atskirasis skundas tenkintas,

pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta, o pareiškėjų grupės skundo priėmimo klausimas pirmosios instancijos teismui perduotas nagrinėti iš naujo.

2023 m. birželio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-368-463/2023

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05661-2023-8

Procesinio sprendimo kategorija 59.2

[Prieiga internete](#)
